

Láthatatlan ostor

csattan a gyűlölködés paroxizmusában élő emberiség feje felett. Halljuk a csattanást, látjuk a véres csikokat, amelyeket a bőrünkön von, érezzük a fájdalmat — és mégsem döbbenünk rá a jelentőségére. Pusztulás és vértenger jelzi útját, szenvedés, jajkiáltás és nyomor kíséri, amerre halad — és mégsem eszmélünk fel. A pusztulás és pusztítás tébolytánca nyugodtan folyik tovább...

A haragvó természet valósággal ontja ránk csapásait. Kinzó, mindent elégető szárazság vonult végig a világon. Pusztult a buza, mindennapi létünk alapja és a kontinenseken végigzugott ijedt milliók ajkáról a kiáltás: Mi lesz velünk, nem lesz kenyerünk? Azután rettenetes viharok separték végig a földgömböt, hajléktalanok és éhezők tengernyi könnye omlott a romhalmazok felett. Most újból perdült az ostor: bömbölő ár önti el a városokat és falvakat és a víz befejezi a pusztítást, amelyet a nap kezdett el. Lengyelországban, Csehszlovákiában, Jugoszláviában és az ország területén is felbecsülhetetlen károkat okoz az árvíz. És inség előtt állanak a világ legnagyobb buzatermő államai.

Közben lázadások, hatalmas sztrájkok folytatják a megsemmisítő munkát. Elemi csapások ellen nem tudja felvenni a küzdelmet az emberiség, a legtökéletesebb tankok, ágyúk, vagy halálsugarak sem vehetnek véget a szárazságnak, vagy árvíznek. Az elemek nem respektálják az emberi alkotásokat és pillanatok, percek, vagy órák alatt semmisítenek meg mindent, amit esztendő és évtizedek munkája alkotott. Védekezni nem tudunk a természet haragja ellen. De a nagy pusztulásban fel kell, hogy villanjon a lelkekben a szolidaritás halvány fénye és a romhalmaz felett becsületes szorításban kell, hogy egyesüljenek a kezek.

Éhínség fenyeget a hatalmas, hatvanmillió német birodalomban, a buzatermő országok még a maguk lakosságát is alig tudják ellátni és a nyomor rémalakja lebeg a hatalmas Amerika száztizmillió lakosságának szeme előtt. És mégsem onlanak le a kínai falak, amelyeket az államok tizenöt esztendőn keresztül építettek maguk körül, mégsem érzi szükségét a tétovázó diplomácia a mind sürgősebbé váló összefogásnak. Látják, hogyan sorvad az élet az áthatolhatatlan falakon belül, mert nem jut keresztül az éltető levegő, s közbömbös tétlenséggel szemlélük a pusztulást. A tébolytánca folyik tovább és Schneider-Creuzoték, Armstrongék és Skodáké szolgáztatják hozzá a kísérezőket. A katonai paktumok kötése, újabb gazdasági megszorítások kiagyaltása a Ma legfontosabb problémája.

Vannak, akik már ráeszméltek arra, hogy a nagy kaosz a végzete felé viszi a civilizációt. Egyeseknek örömet jelent a kaosz és hasznos a gyűlölet. A megacélosodott idegű kis csoport pókként lesi vergődő áldozatait — ezek az összeroncsolt idegű áldozatok új vért jelentenek számukra. S cégtétellel, szemmel látják, hogy a nagy idegességben egy török vármőr véletlen puska lövése elég ahhoz, hogy szembeállítson két országot és angol hadihajók usszanak harcra készen a török vizekre.

A láthatatlan ostor fejünk felett cserdül, ránkcsap, kínzó fájdalom gyöttri testünket — és mégsem értjük meg a természet intőjeleit. A betapasztott füleken nem hatol át a figyelmeztetés. Látjuk a pusztulást, szemünk előtt játszódik le a tragédia, de a tanulságokat senkisért meg. Vajon milyen kataklizma kellene ahhoz, hogy visszazsájljon az értelem az emberi agyakra, hogy megnyíljanak a bedu-

Embereket gyilkol és városokat pusztít a lengyelországi árvízkatasztrófa

— Tömeghalál Varsóban — Végzetessé vált Krakkó helyzete — Pusztító árvíz Jugoszláviában és Moldovában

Egész Európából, de különösen a kontinens északkeleti és keleti részeiből megdöbbenő hírek érkeznek a már napok óta tomboló viharokról és pusztító árvizekről.

Lengyelországban tizenötezer négyzetkilométernyi területen rombol az árvíz.

Harminchat nap óta szakadatlanul esik az eső és az eddigi jelentések többszáz halotról számolnak be. Ha nem szűnik meg az esőzés, akkor a Visztula előnti Varsó városát. A lengyel főváros központját nem fenyegeti veszedelem csupán a mélyebben fekvő elővárosokat. A lakosság hangulata itt pánikszzerű, mert az elővárosok egy magasságban fekszenek a Visztula szintjével. A krakkói vajdaság területén a hajléktalanok száma meghaladja a negyvenezretet. Lengyelországi és a lengyel kerületben pedig a tizezret. *Moscicki* köztársasági elnök és *Pilsudszky* marsall máris élére állottak annak az akciónak, amely az árvízkatasztrófa földönfutóinak támogatását tűzte ki céljává.

Pozsonyi jelentés szerint a Zsolna és a Vág folyók kiáradtak és elöntötték a partmenti területeket.

Ruszka községet az ár szinte teljesen elsodorta — árvíznek eddig husz halottja van.

A Vág egyik mellékfolyója, a Béla teljesen új medret vágott és elöntötte Liptó városát. A kiáradt Poprád ellepte Placóskát és a városka

egy részét a katonaságnak kellett kiürítenie. Podolin, Lubló és Késmárk háromszögében a terület valóságos tenger, a forgalom teljesen megszűnt, igen sok helyen az ár elsodorta a vasúti síneket és a töltéseket.

Varsóból érkezett későbbi jelentések szerint az árvízveszedelem és a pusztulás óráról-órára növekszik. A halottak száma meghaladta a százat. Tarnov város egy részét elárasztotta a vizáradat. A Dunajec folyó tizenöt kilométeres szélességben árasztja el a vidéket. A Poprád és Felső-Vág folyók vidékén még mindig súlyos a helyzet.

Krakkó város helyzete végzetessé vált. A város kiürítési munkálatait siettetik, mert nem lehet tudni, melyik pillanatban borítja el több méter magasságban az árvíz a várost. Hivatalos megállapítás szerint az árvízkatasztrófa két millió embert sujtott eddig. A halottak száma — hivatalos megállapítás szerint — háromszáz.

Pozsonyból jelentik: A Béla folyó medréből kilépett és súlyos helyzetet teremtetett tíz kilométer hosszúságban.

Liptóújvár városát az árvíz fenyegeti.

A folyómenti területek víz alatt állanak. A Poprád folyó Kalocsát árvízveszéllyel fenyegeti. A védőgátak már igen kevés védelmet nyújtanak. Több hegyvasut teljesen beszüntette működését, mert a pályát elöntötte a vizáradat.

Szörnyű viharok pusztítanak Jugoszláviában

Belgrádi jelentés arról számol be, hogy a Száva, a Dráva és a Vrbac eddig harminc futat árasztott el. A Dráva egyre emelkedik, Banjaluka környékén az összes falvak víz alatt állanak. A vihar teljesen tönkretette a távíró- és távbeszélővonalakat.

Jugoszlávia nyugati részén orkányszerű vihar vonult keresztül, amely még növelte az árvízokozta pusztításokat. Negyvenhat kilométer körzetben a telefonhuzalok és a távíróvezetékek elpusztultak. Pontos jelentések ezekről a helyekről nem érkezhetnek. A hatóságok csak annyit tudnak, hogy az árvízkatasztrófa olyan arányokat öltött, amikre évtizedek óta nem volt példa.

Athénből jelentik: Szerdán felhőszakadás vonult át a főváros felett. Oly hatalmas vízmennyiség zúdult a városra és az elővárosokra, hogy husz épület összeomlott.

Bucuresti-i jelentés szerint Moldovában is pusztít az ár. Bacauban és Barladban nagy felhőszakadások voltak és itt a nagy víztömegek óriási károkat okoztak. Bacau és Adjud között a felhőszakadás elmosta a vasúti pálya egy részét és ennek következtében a vasúti közlekedés megakadt. Bucuresti és Pascanj között

a gyorsvonat vezetőjének ébersége mentette meg a vonatot attól, hogy elpusztuljon.

gult fülek, leoldódjon szemükről a kötélék és baráti szorításra nyíljon az öklbeszorított kéz...? Hogy leomoljanak a falak, nemcsak az országok és népek, hanem az emberek kö-

A pályán ugyanis több, mint husz méter hosszúságban a víz teljesen alámosta a töltést, úgyhogy a sínek szinte a levegőben lógtak. A mozdonyvezető még idejében észrevette ezt és megállította a vonatot.

Resitai jelentés szerint a romanresita átlomást és az új kórházat elborította az ár. A víz elsöpört két gyulaihidat. A Berzava folyó vizállása elérte a négy métert.

Egy parasztszeker négy utasa a donani völgyben lelte halálát.

Egy férfi az egyik gyalogjáró-híd leszakadása következtében, ugyancsak a hullámok között pusztult el. Az áradás legújabb áldozata egy steierdorfi férfi, aki Bocsa-Moutanáról igyekezett falujába, ahol néhány nap múlva esküvője lett volna.

Gyilkos hóhullám Londonban és Newyorkban

Amíg Kelet- és Középeurópában árvíz pusztít addig Londonban és Newyorkban a hóhullám elérte tetőfokát. Arnyékban nyolcvannyalc Fahrenheit fokot mértek. Londonban az esti órákban hatalmas zivata és felhőszakadás vonult végig a városon. A villám több ízben lecsapott. Három embert megölt, har-

zött is? És megálljon a lánc, amelynek végzetével a megsemmisülés szakadékába hullanak a megszedült milliók...?

Talán megáll egyszer a pusztító ár... (M.)

mincképp pedig súlyosan megsebesített. Egy ember a nagy hőség következtében halt meg. A hatalmas felhőszakadás egyes helyeken alámosta az utasteket és ezeken a helyeken a közlekedés teljesen megakadt.

New-Yorkból jelentik: Az óriási hőség következtében beállott aszály borzalmas pusztításokat okozott. Amerika legnagyobb részében hetek óta nem esett az eső és

egyed helyeken a hőmérő 117 Fahrenheit fokra emelkedett.

A farmokban a gazdák ezer számra övik le az élőállatokat, mert nem tudják őket vízrel ellátni. A hőség következtében a termés anynyira kieggett, hogy a farmok tömegesen a városokba menekülnek, mert nem akadják látni vagyonuk pusztulását.

A Skoda-panama újabb szenzációi:

Madgearu vallomása a háromszáz millió lejes jutalékról

Hogyan tört le a pecsét a páncélszekrényről — lunian három millió lejes honorárium

Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügyben vizsgálatot folytató parlamenti bizottság ma Madgearu volt pénzügyminisztert hallgatta ki. Madgearu elmondta, hogy 1929-ben Cica Popescu tábornok Párisba, Londonba utazott. Ezalatt az idő alatt Popovici akkori pénzügyminiszter Hágában tartózkodott és ő adott megbízást a tábornoknak, hogy egy fegyverkezési alap előkészítéséhez a tárgyalásokat lefolytassa. A tárgyalás különben számos megbeszélés folyt Maniu, az akkori hadügyminiszter és több tábornok között. A tárgyalások során megállapodtak a rendelkezések nagysága és minősége felett. A megbeszélések értelmében a rendelkezéseket csakis szövetséges államnál lehetett eszközölni. Amikor később Madgearu Párisba utazott, felkereste őt a Schneider-Creuzot fegyvergyár egyik igazgatója, aki kijelentette, hogy annak ellenére, hogy

következőket mondotta nekem: Kérem, én 300 milliót kapott Skodaéktól. Ne is próbáljon tagadni, hanem mondja meg, hogy kivel osztotta. Különben is tudom, hogy a pénzt ön és Popovici vágta zsebre.

Madgearu kifejti, hogy ez a jutalék nem volt egyéb, mint a külföldi szállítócégeknek az a kötelezettségük, hogy megfelelő jegyzést eszközöljenek a román mezőgazdasági hitelintézetre.

A volt pénzügyminiszter ezután elmondja, hogy Zeletzky egy alkalommal azzal állított be hozzá, hogy a katonai lepecsételt páncélszekrényről a pecsétet letörte.

— Elég rosszul tetted, — mondottam neki. — Erre ő így válaszolt:

— Nem képzeli, milyen állapotban voltam. Egész éjszaka mulattam és amikor reggel meghallottam, hogy mi történt, letéptem a pe-

Lejárt a határidő: halálra ítélik az ausztriai bombarejtegetőket

Felrobbantottak egy vasutvonalat és több más bombamerénylet történt

Bécsből jelentik: Szerdán éjjelkor lejárt a határidő, a robbanószerek beszolgáltatására nézve. Csütörtökön hajnaltól kezdve már halálbüntetéssel kell sújtani mindenkit, akinél robbanószert, vagy fegyvert találnak. A kormány felhivatalos lapja, a Reichspost jelenti, hogy a lakosság nagyjában eleget tett a felhívásnak és nagymennyiségű robbanószert szolgáltatott át a hatóságoknak.

Salzburgban tegnap hat havi börtönre ítélték egy kereskedőt, aki papír-petárdát dobott a kormányzóság udvarára. Dacára annak, hogy a pa-

csétet.

Érdekes bejelentést tesz ezután Madgearu. Kijelenti, hogy biztos információi szerint Lunian három millió lejt kapott a Skoda-cégtől ügyvédi honorárium címen. Lunian, aki egyik tagja a Skoda-ügy vizsgálóbizottságának, kétségbeesetten tiltakozik a vád ellen.

— Kérem uraim — mondja Madgearu. — erről nemcsak én, de Tilea és Mirto is tudnak!

Dimitriu volt miniszter a Skoda-ügy vizsgálatára kiküldött bizottság elnöke a lapoknak adott nyilatkozatában kijelenti, hogy ha a parlamenti bizottság eredménnyel akarja munkáját befejezni, akkor kénytelen lesz tanácskozással néhány napra felfüggeszteni és időt adni a bizottság tagjainak arra, hogy az eddig elhangzott tanvallomásokat áttanulmányozzák és összefoglalják. Az eddig összegyűjtött anyag

olyan óriási terjedelmű, hogy nincs az a fegyvermezt koponya, amely az egészet áttekinteni és fejbentartani tudná.

A bizottság délután megtartott ülésén Madgearu volt pénzügyminiszter folytatta délután megkezdett vallomását, amelynek délutáni része sem nélkülözötte az izgalmas jeleneteket. Elmondta Madgearu, hogy a Schneider Kreuzot-féle párisi látogatásnak tisztára csak udvariassági jellege volt és ő nemcsak ezzel a gyárral, de Skodaékkal sem tárgyalt hadiszernanyagok rendeléséről. A tíz milliárdos rendelés ügye csak közte és a hadügyminiszter között került szóba.

Lunian bizottsági tag indignáltan tiltakozik olyan vallomások ellen, amelyek őt, mint a vizsgálóbizottság tagját, kellemetlen helyzetbe hozzák, olyan vádak konstruálásával, amelyeket könnyű megcáfolni. Ekörül parázs vita keletkezik Madgearu és Lunian, a két politikai ellenfél között és ennek során Madgearu teljes egészében fenntartja előbbi vádait.

el vannak halmozva Dél-Amerika részére fegyverszállítással, hajlandók Romániának is szállítani.

— Előbb azonban tisztázni kell a pénzügyi részét a kérdésnek a francia pénzügyminiszterrel. — mondotta a Schneider-Creuzot gyár igazgatója.

Ebben az időben Madgearu még nem volt felhatalmazva rendelkezni eszközökre. Később, amikor pénzügyminiszter lett, a legfőbb nemzetvédelmi tanács hozzájárulásával a kormány hozzájárult bizonyos rendelkezésekhez. Az általa készített törvényjavaslat szerint, 10 millió lejt lehetett volna fegyverkezési célokra fordítani. Madgearu a továbbiak során elmondja, hogy Zeletzky 1929-ben ismeric meg, akkor, amikor szó volt arról, hogy a Copsa-Mica és a cugiri üzemeket fegyvergyárakká alakítsák át. Máskor nem tárgyalt Zeletzkyvel. 1932-ben az állam nem tudott fizetni hitelezőinek és az akkor megindult tárgyalások során ő tárgyalt a Skoda-üggyel. Madgearu ezután a 300 millió lejes jutalék ügyét tisztázza.

— Egy napon magához hívott Cica Popescu tábornok, — folytatta Madgearu — és a

Az aradi adófellebbezési

bizottság új tagjai

Az aradi adófellebbezési-bizottság mandátuma ma lejárt és ezért ma délután az aradi törvényszék főelnöki osztályán kisorsolták az új bizottság névsorát. Ez a bizottság július 21-én már meg is kezdi működését. A sorsolás alapján a következők kerültek be az adófellebbezési bizottságba:

A nagy- és kiskereskedelem képviselői: *Garioiu Andrei*, helyettese *Bodrogean Aurel*, nagy- és kisipar képviselői: *Oprean Anton*, helyettese *Cornea Adam*, ügyvédek képviselői: *Petrutiu Aron*, helyettese *dr. Ciumpila Péter*, orvosok képviselői: *dr. Bonciocot Miklós*, helyettese *dr. Botis Aurel*. Az elnöki tisztséget *Orezeanu Romulus*, a törvényszék főelnöke tölti be, akit elfoglaltsága esetén egy általa delegált törvényszéki bíró helyettesíti. A pénzügyigazgatóságot a bizottságban *Caba Gyula* pénzügyigazgató, illetve *Neagota Gyula* képviselik, a kincstári referensek tisztjét pedig *Fleseriu Sebastian* és *Halász Ferenc* töltik be. A bizottság újonnan kisorsolt tagjai szombaton délután fél öt órakor teszik le az esküt *Orezeanu* törvényszéki főelnök előtt.

Londonból jelentik: Ankarából érkező jelentések szerint a török minisztertanács Izmed pasa elnökletével tegnap ülést tartott, amelyen a samosi eseményekkel foglalkozott. A minisztertanács üléséről nem adtak ki kommunikét, de a lapok tudni vélik, hogy

a török kormány az angol kormány valamennyi feltételét teljesíteni fogja.

Az angol kormány a megölt *Robinson* hajóorvos hozzátartozói számára nagyobb kártérítést követel, ugyancsak kártérítést a súlyosan megsebesült tisztnek is. Az angol kormány ezenkívül azt kívánja, hogy a török kormány az eset felett fejezze ki sajnálkozását és kérjen megfelelő formában bocsánatot.

Robinson tengerészorvos holtteste még nem került elő. Nemcsak angol, hanem görög hadihajók is kutatják a holttestet. Tegnap különben újabb incidens játszódott le Samos-sziget négy mérföldnyi belső vizében.

pir petárda ártalmatlan szerszám volt, mégis a bíróság súlyos büntetéssel sújtotta a 22 éves kereskedőt.

Az éjszakai órákban jelentik: Dacára annak, hogy tegnap járt le a robbanóanyag beszolgáltatásának végső határideje, sorozatos robbantásokról érkezett jelentés. *Etlach* mellett felrobbantották a déli vasutvonal egy részét. *Listenhaumban* pedig a *Heimwehr*-otthonba dobtak bombát. Ezenkívül több más helyről is érkezett hír terrorcselekményekről.

Újabb incidens a török és angol katonaság között

A meggyilkolt tengerészorvos ügyében még nem nyertek befejezést a diplomáciai tárgyalások

A török partmenti katonai hatóság nem engedte az angol motorokat a négy mérföldes zóna belsejében kutatni.

Az angol hadiflotta parancsnoka ezért Ankarába fordult, hogy a Samos-sziget katonai hatóságai megfelelő utasítást kapjanak. Az eseményt illetőleg még mindig nagy ellentétek uralkodnak. A török vámhatóság még mindig azt állítja, hogy a három tiszt a szárazföldön tartózkodott és a felvilágosítás elhangzása után a vitorlášhajó felé szaladtak. Futás közben érte őket a golyó. A „London” cirkáló parancsnoka ennek a körülménynek a megállapítása végett a szárazföldre ment. A hatóságoktól *Robinson* tengerészorvos holttestét kérte számon. A parancsnok nem kapott kielégítő felvilágosítást.

ABBAZIA
HOTEL-PENZIO „SAN-MARCO”
Elkelő családi penzió **ABBAZIA** legjobb részén. — Gyönyörű szobák, kilátással a tengerre. — Folyó hideg és meleg víz a szobákban. — Fürdők a házban. — Elsőrangú magyar konyha. 424
Teljes ellátás már 25.— lírától.

Három vakmerő betörés Arad legforgalmasabb uccáin

Betörők garázdálkodása szerdáról csütörtökre virradó éjszaka — Behatoltak Arad egyik Avram Jancu-téri legnagyobb bőrüzletébe. Elfogták az egyik gyanúsítottat

Szerdáról-csütörtökre virradó éjszaka a belváros területén vakmerő betörések történtek. A sötét, borús éjszakát jól használták ki a betörők, akik behatoltak özvegy Zimmermann Lajosné bőrüzletébe és több mint harmincezer lej értékű árut és készpénzt loptak. A második betörés a Strada Moise Nicoaraban lévő Agentura Textile üzletben történt, ahol az elvitt áruk értéke meghaladja a 15 ezer lejt. A betörési sorozat folytatódott, amennyiben Singer Miklós Bulev Carol 7. szám alatti lakásán is betörők jártak és értékes holmik tűntek el velük együtt. Beszámolunk a sorozatos betörésekről a következők:

Özvegy Zimmermann Lajosné, akinek a Str. Bucur 2. szám alatti házában van az új üzlete, ma reggel nyitás után észrevette, hogy a boltban betörők jártak. A házat — amely mint ismeretes, bedőléssel fenyegetett — most renoválják és az üzlet két részre van bontva. Az üzlet nagyobbik részét egy ideiglenes deszkafal választja el az uccai résztől. Miután sem ablakok, sem ajtó nincs a ház ezen a részén, az építési vállalkozó egészen a járda széléig magas, két méteren felüli deszkakerítést emeltetett még azonkívül, hogy éjszakára a belső deszkafalat is felteszik. A ház előtt, veszélyes és gyenge állapotára való tekintettel sokáig tilos volt a jármű forgalom, azonban két nappal ezelőtt annyira sikerült megerősíteni a házat, hogy a járműforgalom minden baj nélkül ismét megindulhatott. Ekkor a ház előtt posztoló rendőrt is bevonták, miután nem volt szükség a felügyeletre. A betörők ezt az alkalmat használták fel akkor, amikor az éjszaka folyamán a sötétséget felhasználva, felkapaszkodtak a magas deszkakerítésre. Innen macskaugyességgel megközelítették a ház falát. Itt következett azután a legnehezebb feladat, amennyiben felfeszítették a fal melletti erős deszkakerítést és

az így támadt résen hatoltak be az üzletbe.

Felmásztak a pult tetejére, szinte lépcsőszerűen vezetnek itt fel a polcok. Innen már gyerekjáték volt beugrani a bolt közepébe.

Felfeszítették a kézipéntárt, amely az egyik fiokban volt elhelyezve. Itt négyezer lejt találtak a betörők, akik nem elégedtek meg ezzel, hanem áruval rakták meg magukat és ugyanazon az uton, ahol bejöttek, távoztak.

A bolt tulajdonosnője a rendetlenségéből, amit reggel az üzletben talált, nyomban látta, hogy az éjszaka folyamán hivatalon vendégek jártak a helyiségben. Értesítette a rendőrséget, ahonnan nyomban bizottság szállt ki a betörés színhelyére. A kár összegét pontosan nem sikerült megállapítani,

de a felvett leltár szerint megközelíti a harmincezer lejt.

A második betörés az Agentura Textile Str. Moise Nicoarai üzletében történt. Itt, mint emlékeztet, néhány héttel ezelőtt ugyancsak betörés történt és több mint 10 ezer lej értékű árut vittek el. Akkoriban

az a gyanu merült fel, hogy a betörést autós banditák követték el,

akiknek azonban nyomuk veszett. Most ugyanolyan módszer szerint hatoltak be az üzletbe. Letörték a lakatot és felfeszítették az üzlet ajtaját védő vasrácsot. A kár összege most a 15 ezer lejt közelíti meg. A tettes kiletét egyelőre homály fedi.

A harmadik betörés Singer Miklós Bulev. Carol 7. szám alatti lakásán történt. A betörők a nyitva hagyott ablakon keresztül hatoltak be és ellopták a lakás tulajdonosának ezüst cigarettatárcáját, aranyóráját és egyéb értéktárgyait. A bevezetett nyomozás eddig eredménytelen.

Vásároljon

kirakati árak mellett legolcsóbban felár nélkül

6 havi hitelre

„Mercur” könyvre

MUZSAY-nál

férfi-, fű- és gyermekruha telepe
ARAD, színházzal szemben. 2576

A Zimmermann-féle bőrüzlet betörőinek egyébként nyomában van a rendőrség. Még a délelőtti folyamán, amikor a Str. Moise Nicoarai üzletnél helyszíni szemlét tartottak, feltűnt a detektíveknek egy fiatal, 16 éves, gyanús viselkedő fiú. Igazoltatták, zavaros válaszokat adott és kiderült, hogy valami köze van a bőrüzlet betörőjéhez. A helyszínre vitték és megállapították, hogy

az üzletben talált egyik lányom pontosan az elfogott fiú lányomának felel meg.

A kihallgatása folyik. Valószínűnek tartják, hogy több társával együtt ő követte el a betörést. Egyelőre még tagad, de a rendőrség reméli, hogy nemcsak a Str. Bucur-i, de a többi betörésekről is felvilágosításokkal tud majd szolgálni.

Az éjszaka folyamán különben a Pasa de Noapte örvállalat egyik embere, Caprar Péter arra lett figyelmes, hogy a Str. Seminarului-ban lévő König és Lázár szállító-cég raktárába három fiatalember mászik be a kerítésen keresztül. Utánuk sietett és megadásra szólította fel őket, azonban ezek az ör megpillantására menekülni igyekeztek. Caprar Péter utánuk sietett és

sikerült az egyik menekült Ardelean Todor személyében elfogni.

Ardelean Todor régi ismerőse a rendőrségnek, ismert tolvaj. Kihallgatása folyik, nem lehetetlen,

Sürgős segítségre van szükség!

— mondotta dr. Ursu János interimárbizottsági elnök a Gradiste-telep meglátogatása után. — Csatornázzák Arad külvárosait

A Gradiste-telep lakossága, mint mai számunkban jelentettük, küldöttséget menesztett Marcus Mihály dr.-hoz a képviselőház al-elnökéhez, valamint Ursu János dr. interimárbizottsági elnökhöz, akiket arra kértek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt orvosolja a város a lakosság valóban jogosult panaszait. A közbenjárás eredményeképpen dr. Marcus Mihály és dr. Ursu János megjelentek a Gradiste-telepen, ahol helyszíni szemlét tartottak és megvitatták a helyzetet a lakosság képviselőivel.

A helyszíni szemle alkalmával tapasztalatakról, valamint a város terveiről, beszélgetést folytattunk Ursu János dr. átmeneti bizottsági elnökkel, aki a következőket mondotta:

— Megállapítottuk, hogy a nagy esőzések következtében, az uccákon összegyűlt a víz és ezek a tócsák — mint azt a lakosság memoranduma is megemlíti — a közegészségügyre is veszélyesek.

A jelenlegi állapot valóban nem maradhat fenn és sürgős cselekvésre van szükség.

A Gradiste-telep háztulajdonosai megértő magatartást tanúsítottak. Belátták, hogy a város költségvetése bizonyos szükséges és előre megszabott határok között mozog és ezért vállalkoztak arra, hogy saját maguk, munkájukkal és esetleg munkabérekkel hozzájárulnak a házuk előtt eivonuló lefolyó árok megásásához. A mérnöki hivatal már utasítást is kapott, hogy az esővizet levezető árkokra vonatkozó terveket készítse el és a munkálatoknál technikai utasításokkal és irányítással szolgáljon a lakosság segítségére.

— Meglátogattuk a gradistei iskolát is, amelynek építése tudvalevőleg halasztást szenvedett. A város vezetősége — az iskola szükségességének tudatában — gondoskodni fog arról, hogy az építés még ebben az esztendőben befejezést nyerjen. Ami a többi kérdéseket illeti, ezek elintézés alatt állnak. A viaduktra vonatkozólag újat mindaddig nem mondhatok, amíg Bucurestiből nem kapunk értesítést, hogy a terveket elküldték-e Resitá-

hogy neki és társainak is köze van az éjszakai betörésekhez. A rendőri nyomozás nagy apparátussal folyik.

ra és amíg az interimárbizottság nem tárgyalta le a kérdést, hogy hozzájárulhat-e Aradvárosa 200 ezer lejjel a viadukt építéséhez.

A város vezetőségéhez egyébként az utóbbi időben több ucca lakossága kérvényt intézett, annak érdekében, hogy a város csatornáztassa ezeket az uccákat és vezesse be ide is a vízvezetékét. A lakosokat erre a kérésre az készítette, hogy az ezekben az uccákban lévő közutak valóban nem felelnek meg a lakosság szükségleteinek, egyrészt azért, mert a víz sok helyen rossz ízű, ihatatlan, másrészt pedig azért, mert ezek a kutak télen befagynak és egész uccák lakossága víz nélkül marad.

Aradváros vezetősége ezeket a kérvényeket természetesen tanulmány alá vette és megkezdte a tárgyalásokat az érdekeit uccák háztulajdonosaival. A város ugyanis a csatornázást a jelenlegi körülmények között csak úgy hajthatja végre,

ha a háztulajdonosok is bizonyos mértékben hozzájárulnak a költségek viseléséhez.

Ezért a város azt kéri, hogy a háztulajdonosok vállalják azt a költséget, amellyel az uccán már lefektetett csatornának a házzal való összekötése jár. Azokban az uccákban, ahol a háztulajdonosok erre vállalkoznak, valamint azt is biztosítják, hogy a vizet ténylegesen fogyasztani fogják, haladéktalanul megkezdik a csatornázási munkálatokat. Ez a helyzet a Calea Banatului Aradul-Nou felé vezető részén, ahol az új villanegyed épült.

Ebbe az uccába bevezetik a vízvezetékét és az erre irányuló munkálatokat már a jövő héten meg is kezdik.

CORSO-mozgó! Ma premier!
7¹/₂, 9¹/₂ órákor!

DON JOSE MOYCA
nagyszerű énekes kalandos filmje

TILTOTT DAL!

Szombat, vasárnapra jegyelővétele!

Perek lavinája egy könnyelműen aláírt rendelés miatt

Harmincezer lejt fizetett egy aradmegyei kereskedő öt kiló teaért

Tanulságos történet Erős Mihály nagykereskedő esetéről egy timisoarai céggel — A Semmitőszék elé kerülnek az aradmegyei tea-pör bonyodalmait —

A pereskedni szeretők számára írom meg az alábbi történetet, amely ismételtén alátámasztja a régi, ügyvédfüleknek meglehetősen kellemetlenül hangzó igazságot: jobb egy sóvány egyezés, mint egy kövér per. Ezt az igazságot hangoztatja ma egy ismert chisineui nagykereskedő, akinek öt kilogramm tea, amelynek értéke legjobb esetben másfélezer lej, körülbelül harmincezer lejtébe és egy csomó kellemetlenségébe került.

Két évvel ezelőtt történt, hogy egy keddi napon, amikor a nagy aradmegyei községben legelőnkebb a forgalom, beállított a timisoarai Arima-cég utazója Erős Mihály nagykereskedő, a Kaufmann-cég tulajdonosának iktatójába. A kereskedő hallani sem akart arról, hogy a vevőkkel zsúfolt üzletben megrendelések kérdésében tárgyaljon, de az utazó erősködésére végül kijelentette:

— Küldjön öt kilogramm teát és rendben vagyunk.

Aláírta az elje teát megrendelőlapot, anélkül, hogy megnézte volna és az utazó boldogan távozott.

Néhány nap múlva megérkezett a tea — öt dekagrammos csomagolásban. Erős nyomban levelet írt a timisoarai cégnek és közölte, hogy falun lehetetlen ilyen csomagolású árut eladni és rendelkezésére bocsátotta, amire az Arima arról értesítette, hogy visszaveszi az árut, ha elküldi neki és viseli a postaköltségeket. A chisineui kereskedő visszaküldte a teát. S ezután következtek csak a bonyodalmak. Erős pár hét múlva idézést kapott a timisoarai Lloyd-bírósághoz és ekkor értesült csupán a kellő meglepetéssel arról, hogy a timisoarai cég beperelte a tea áráért. Dacára annak, hogy az árut visszakapta. A nagykereskedő Tauccean a Romul dr. chisineui ügyvéd kíséretében utazott a tárgyalásra, amelyen a pert a lovgiasság szabályai szerint — el is vesztette. A Lloyd-bíróság előtt ugyanis nem volt alkalma bebizonyítani igazát — és a sietve aláírt megrendelőlapot öt dekagrammos csomagolás szerepelt.

Az utazási költségen kívül, a chisineui ügyvéd számára is 2500 lejt honoráriumot kellett fizetnie. A tea, amely már meg sem volt, kezdett igen drága áru lenni. De még mindig nem fejeződött be az ügy. Erős kifizette a tea árát a timisoarai cégnek és pár nap múlva levelet kapott Tauccean dr.-tól, aki ötezer lejt követelt ügyvédi honorárium fejében. A nagykereskedő levelet írt, amelyben kevesebbet ajánlott fel, az ügyvéd elfogadta az ajánlatot és ezzel a honorárium-kérdés elintézését nyert. De a tea-ügy hullámai zajlottak tovább. A nagykereskedő levelében olyan kifejezést használt, hogy „az ügyvéd begratta ebbe a perbe” és ezért dr. Tauccean rágalmozásért feljelentést tett ellene a chisineui járásbírósnak. A megtartott tárgyaláson elutasították a bizonyítási kérelmet és kétezer lejes pénzbüntetéssel sújtották Erőst.

Fellebbezés folytán az aradi törvényszék elé került az ügy. A nagykereskedőt dr. Bustea a Corneli chisineui ügyvéd képviselte, akinek munkájáért természetesen szintén megfelelő honoráriumot kellett fizetni. A bíróság elutasította a fellebbezést és megerősítette az elsőfoku ítéletet. Erősék semmiségi panasszal értek a táblához, amely az elmúlt napokban hirdette ki ítéletét. A timisoarai tábla megváltoztatta a bíróság minősítését és becsületsér-

tésben mondotta ki bűnösnek a kereskedőt, azonban az időközben megjelent amnesztia alapján törölte a pert. Erős nem elégedett meg az amnesztiával, a nagykereskedő felmentést akart és ezért tegnap ügyvédje útján terjedelmes beadvánnyal fordult a Legfelsőbb Semmitőszékhez, az alsóbbfoku ítéletek megsemmisítéséért, valamint a bizonyítás megengedését kérve. Most kíváncsian várják a legfelsőbb bírói fórum döntését a perben, amely már két esztendeje húzódik és amely mind nagyobb bonyodalomnak közpette zajlik.

Az öt kilogramm tea, amely meg sem volt, a chisineui kereskedőnek eddig körülbelül harmincezer lejtébe van. Azonkívül utazgatásokat, bírósági folyosón való ácsorgásokat és egyéb kellemetlenségeket jelentett. S még mindig nincs vége, mert ha a Semmitőszék megengedi a bizonyítást, előről kezdődik az egész herce-hurca. A nagy pereskedés köz-

Lendák Imre

butorfényező és mázoló

Str. Ghiba Birta No. 26.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, olcsó áron. 2932

ette eszébe jutott a nagykereskedő ügyvédjének:

— Mondja, Erős úr, legalább megvan a tea?

— Nem kaptam meg, — jelentette ki Erős. Az ügyvéd nyomban felszólítólevelet írt a timisoarai cégnek, amely udvarias válaszában közölte, hogy a tea timisoarai raktárában a chisineui kereskedő rendelkezésére áll. Dr. Bustea informálta erről Aliensét, aki azonban elkeseredetten jelentette ki:

— Látni sem akarom azt a teát... Az ominózus tea még a raktárban van, S ott is marad. Erős Mihály azóta rá sem tud nézni a teára, pedig azelőtt szerette. Mindig a harmincezer lejt jut eszébe...

Marosi Rudolf.

Elfogták Blaguti Mihályt és mostohabátyját,

akik Radnán ki akarták rabolni Milli György gazdálkodót

Radnáról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Ma délelőtt fegyveres csendőrök kíséretében indították utnak Blaguti Mihályt és mostohabátyját, akik tegnap rablótámadást kíséreltek meg Milli György gazdálkodó ellen. A kihallgatások során sikerült rekonstruálni a merényletet és megállapítani, hogy Blaguti Mihály a támadás után elszökött a gazda pénzével, míg mostohabátyja Nicolli István kalapácsosál ártalmatlanná akarta tenni a minden erejéből védekező Millit. Az idős gazdálkodónak azonban ereje megfeszítésével sikerült kicsavarni ellenfele kezéből a kalapácsot, mire Nicolli is elmenekült. A kalapács nyomán sikerült azután a csendőröknek rátalálni a merénylök-

re, akiket ma utnak indították az aradi ügyészség felé. Örsről-örsre kísérik gyalog Blagutit és Nicolit, akik előreláthatólag pénteken érnek Aradra. A nyomozást Sarca csendőrszakszervező, a radnai örs parancsnoka folytatta le.

Itt írjuk meg, hogy lipova-radnai tudósítónk telefonjelentése nyomán sajnálatos tévedés csuszott be a merényletről beszámoló csütörtöki cikkünkbe, amennyiben tudósítónk téves nevet közölt szerkesztőségünkkel és az áldozat nevét diktálta be tettesként. A tévedést ezuttal korigáljuk: Milli György volt a támadás áldozata, míg tettesei Blaguti Mihály és Nicola István.

Utlevél nélkül jöjjön velünk!

Az utazásokat Románia egyik legnagyobb utazási vállalata, a Hamburg—Amerika Linie Rt. rendezti — Abszolút megbízhatóság — Tökéletes rendezés — Teljes kényelem

Budapestre

Indulás augusztus 5-én. Visszaérkezés augusztus 12-én.

Kollektív utlevéllel, vízzummal együtt:
Arad—Budapest—Arad lejt 1080.
Egyéni utlevéllel, vízzummal együtt:
Arad—Budapest—Arad lejt 750.
Csak felutazás vízzummal együtt 570 lejt, vízzum nélkül 460 lejt. Gyermeknek négy éven alul kollektív utlevélnél 360, egyéninél 110 lejt fizetnek.

Bécsbe

Indulás augusztus 5-én. Budapest tartózkodás augusztus 8-ig. Bécs aug. 8—12. Visszaérkezés Aradra augusztus 12-én.

Kollektív utlevéllel, összes vízzumokkal együtt:
Arad—Wien—Arad lejt 2175
Egyéni utlevéllel, vízzumokkal együtt:
Arad—Wien—Arad lejt 1850
Egyszeri utazás Arad—Wien, vízzumok nélkül 1050 lejt.

Belgrádba

Indulás augusztus 5. Budapesti tartózkodás aug. 5—8. Budapest—Belgrád hajót aug. 8 este—aug. 9 estig. Belgrád tart. aug. 9—11. Belgrád—Orsova hajót, a Vaskapu és Adakaleh-szigeti kirándulással. Orsova—Timisoarát át érkezés aug. 12-én este Aradra.

Részvételi ár, augusztus 5—12 között, 8 napon át, összes vasuti és hajójegyekkel, vízzumokkal, elsőrendű szállodákban való elhelyezés és étellemezéssel, autók-kirándulásokkal, az alduai kirándulásokkal együtt 4900 lejt. Akik a budapesti programot nem veszik igénybe, 4000 lejt.

Jelentkezési határidő augusztus 2-ig. A kollektív utlevélutasoknak július 26. A kollektív utlevélhez szükséges okmányok: állampolgársági, személyazonossági, katonai (50 évig) bizonyítványok, 3 darab, a hátapon hitelesített fénykép. Asszonyok és gyermekeknek férj, illetve szülői beleegyezés.

FELVILÁGOSÍTÁSOK és JELENTKEZÉSEK:

AZ ARADI KÖZLÖNY utazási osztályában és KÜNSTLER utazási irodában, Arad, Bul. Regina Maria No. 24. az utazást rendező HAMBURG—AMERIKA LINIE R.-T. aradi képviselete.

Ha jól és olcsón akar nyaralni, keresse fel: a szép és ózondus hegyi levegőjű: 2828

BÁILE LIPOVA

(LIPPAFUREDET)

Szénsavdús ásványforrással csodásak.

SCHENK FERENC volt főszolgabíró tragikus halála

Az aradi régi előkelő társaságok gyásza

Régi aradi patricius család sarja hunyt el váratlanul és tragikus körülmények között csütörtök délután 5 órakor. Schenk Ferenc nyugalmazott pecicai főszolgabíró, az aradi előkelő társaságok kedvelt, jólelkű, jovialis tagja 67 éves korában szívizélhüdes következtében Closca ucca 2. számú lakásának — a gróf Porcia-ház — udvarán összeesett és a gyorsan előhívott Ujhelyi József dr. orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Az elhunyt ny. főszolgabíró az utóbbi években sógorának, gróf Porcia Lajosnak házában lakott.

Csütörtök délelőtt még élvezte a Maros strandját, elcsevegett a tündözőkkel és jó hangulatban fogyasztotta el ebédjét, a haláleset tehát megdöbbentően váratlanul következett be.

Évtizedeken át Arad és Aradmegye legelső gavallérjai közé tartozott a most elhunyt Schenk Ferenc, aki mostoha fia volt néhai Fábián László egykori aradvárosi és aradmegyei főispánnak, akinek felesége, született Telbisz Lenke volt Schenk édesanyja. Ebből a házasságból származik gróf Porcia Lajosné, az általános ismert földbirtokos neje is, született Fábián Ella, akinek tehát testvérbátyja a most elhunyt ny. főszolgabíró.

Schenk Ferenc Aradon végezte középiskoláit, majd jogi tanulmányainak befejezése után Arad vármegye közigazgatásának szolgálatába lépett és pályáján gyorsan haladt. Egészen fiatalon választották meg az akkori törvény alapján pecicai főszolgabírónak és pozíciójában igen jó nevet szerzett magának. Melegérzésű, jókedélyű főtisztviselő volt, aki az egész járásban általános megbecsülésben részesült.

Az egyhangú közigazgatási munka mellett szerette a kedélyes társaságokat és ideje nagyrészt Aradon töltötte el. Minden szórakozóhelyen ismerték elegáns, magas alakját és örömmel hallgatták elbeszéléseit. Az előkelő társaságokból különösen a farsangi összejövetelek alatt sűrűn kaptak meghívásokat, mert szellemes társalgó hírében állt és nagyon sok kedves intimitást tudott elmondani külföldi utazásairól. Az erős fizikumu férfit a háboru előtt légzőszervi betegség támadta meg és akkor egyfolytában hat hónapig Egyiptomban volt kénytelen tartózkodni, ahonnan teljesen gyógyultán tért vissza és élete végéig teljesen egészséges maradt.

Schenk Ferenc és a montecarloi kaszinó

A háboru alatt nyugdíjban volt és attól kezdve Szenttamáson levő 120 holdas birtokán gazdálkodott. Tanyáját az utóbbi években visszavételi jog mellett eladta és emiatt per indult Schenk és a vevő között.

Nyugdíjazása után még több időt töltött a külföldön, különösen a francia Rivierán, amelyet mindig nagyon kedvelt. Amikor hosszabb tartózkodás után, 1924-ben hazajött, csodálattal mesélte, hogy milyen ocsóh lehet Montecarloban élni.

— Majdnem annyiba kerül ottani tartózkodásom, mintha itthon volnék. Napi 10—15 francia frankért jó penzióban lakhat az ember és emellett még a kaszinóban is elszórakozhatok, figyelem a játékot, gyönyörködöm a fényűző, nagy nemzetközi közönség passziójában. De ki lehet tanulmányozni a roulettet és a chemint, mert hát sohase tudhatni hogy mikor veszi annak hasznát az ember...

Köztudomású volt, hogy Schenk Ferenc szívesen játszott a rivierai kaszinókban, de az akkor már újból nőtlenné vált gavallér — akinek egy leánykaja van — főleg a könnyű szórakozásokban kereste a földi örömeiket. A társaságokban sok intimitásokat tudtak külföldi hódításairól.

E sorok írója rövid idővel ezelőtt is gyakran elbeszélgetett régi ismerősével: a magas korban is életvidáman maradt, de azért csendes szavúvá vált gavallérral, aki a legutóbbi

években a gróf Porcia-család körében töltötte idejének nagyrésztét, azonban a Maros-Evezősegyületben és a különböző társaskörökben is elszórakozott.

— Egész kötetekre valót tudnék mesélni montecarloi élményeiről — szokta mondani az ismerőseinek. — Ragyogó napokat élttem át. Többek között láttam Sarolta egykori mexikói császárnét a kísértével szórakozni. Ő nem játszott, habár állandó látogatója volt a legelegánsabb kaszinónak, amelyben olyan magas belépődíjat kellett fizetni, hogy abból itthon napokig elélhetnének az egyszerűbb családok. De egyszerűbb játéktértek is voltak ám. Az akkor 80 éves excsászárné csendesen ült a játéktértekben, de ő maga nem játszott. Annál többet forgolódott a játékasztalok körül az aradmegyei származású gróf Wenckheim László, aki tudvalevőleg a családja ellenzése dacára, feleségül vett egy gyönyörű, de már nem egészen fiatal szépséget. Laci gróf külföldi utazása közben a feleségével Montecarloba is látogatott. Az új házaspár úgy szórta a pénzt, hogy mindenkinek feltűnt és a klub alkalmazottai csodálkozva kérdezték, hogy ki lehet ez a titokzatos szerel-

Előkészítő tanfolyamok

pótérettségire, kisérettségire műegyetemi és eiszosztályu felvételi vizsgára.

A kurzusok kezdődnek 1934. július 23-án és tartanak 1934. szeptember 5, illetve 28-ig.

Naponta előadás 8—1-ig.

Az előkészítést aktív középiskolai tanárok végzik.

Jelentkezés leányok részére is

d. e. 10—1-ig.

Libraria Concordia
Strada Eminescu. 2936

mespár? Számításom szerint az alatt, amíg én Montecarloban tartózkodtam, legalább fél millió pengőt veszítették el. Személyesen ismertem Laci grófot, mert hiszen már 24 éves korában országgyűlési képviselővé választották a chisineui kerületben. Később pazarló társaságba sodródott és a kártya, a nő, no meg a lóverseny, anyagilag teljesen legyőz-gitette...

Ezután Schenk Ferenc hosszasan elmerengett... A kártya, a nő, a szórakozások... Nagyon sokat beszélhetett volna még ezekről az örökké mosolygó, szőke Schenk Ferenc, aki annyira megszokta a kedélyes társaságokat, hogy az aradi kaszinó megszűnése után garconlakásán találkozott naponta régi, előkelő barátaival jóismerősével. Most örökre itthagya őket s régi hivei könnyes szemmel viszik ravalára ennek a szeszélyes, zivatáros, fanyar nyárnak gyorsan hervadó, sápadó virágait... (B. r.)

Nyugalom Sanfranciskóban

Megkezdődött a város rendszeres élelmezése

San-Franciskóból jelentik: Szerdán 69 étterem és 150 mézárszék megkezdte működését, a sztrájk vezérlő-bizottságának engedélyével. A piacokon a gyümölcs és a kenyér is megjelent. Kedden éjjel sok élelmiszeres autó érkezett meg városba, ahol a helyzet szerdára jelentősen megváltozott. Kedden mindenki konzervet, pattogatott kukoricát evett. Az uccai elárúsítás is kezdetét vette és rövid idő alatt az árusok készlete teljesen elfogyott.

Grey William, a munkás-szövetségek főtitkára kijelentette, hogy a munkásszövetség nem hagyta jóvá a sztrájk kitérését.

San-Franciskó polgármestere a külföldi konzulátusoknak kijelentette, hogy a hadiállapot proklamálása nincs szándékában. A konzulátusok ennek dacára arra kérték a polgármestert, hogy amennyiben mégis ostromállapotot hirdetne, a nemzetközi jelzést viselő automobiljaikban az utcákon szabadon járhasanak.

Az Aradi Közlöny új riportsorozata a történelmi időkről

A béke utolsó huszonnégy órája

Három nap mulva kereken husz esztendeje lesz, hogy kitört a háboru.

Szomorú dátum: 1914. július 25.

Nyolc perccel fél hat óra után megállt egy kétfogatu bérkocsi az egykori monarchia belgrádi követtségének palotája előtt. Egysoros kék zakkban, hosszú fehér szakállával Pasic miniszterelnök szállott ki a fiakkerből. Nem volt irattáska a kezében: mindössze egy hosszúkás fehér borítékot tartott a hóna alatt. Vékony boríték: tízmillió ember sorsát préselték belé. Ebben a kuvertában volt az a válasz, amelyet Szerbia a monarchia jegyzékére adott.

Pontosan tizenegy perc mulva Pasic ujjra beült a kocsijába.

Megindultan. Az arca komoly volt. Még arról is megfélekedezett, hogy magára dobja a kockás takarót.

Tíz percet töltött el báró Giessl Wladimir osztrák-magyar követ dolgozószobájában. Ez alatt dőlt el a háboru sorsa...

Hosszu hegyes ostorával a kocsi a lovak közé csapott...

Egy fiatal riporter ugrott a fiaker lépcsőjére. „Engedelmet kérek, kegyelmes uram — szólította meg Pasicot, — hogy kérdést intézzek Önhez. Mi történt?” A kocsi lassan tovább gördült, miközben Szerbia miniszterelnöke felelte: „Odabenn talán többet mondhatnak Önnek. Én már nem nyilatkozhatom... Hiszen: hadiállapotban állunk egymással. És Ön egy ellenséges ország alattvalója...”

A kocsi elrobogott.

És vele együtt a háboru...

1914. július 25: ennek a sorsdöntő napnak

a történelmét vetette most papírra az a riporter, aki Pasic lépcsőjére ugrott és aki Giessl Wladimírral együtt hagyta el Belgrádot, hogy elutazzék a békéből a háboruba: Paál Jób. Hat érdekesnél-érdekesebb riportból áll az a sorozat, amelynek közlését vasárnapi számában kezdi meg az Aradi Közlöny.

Paál Jób új sorozatában a béke utolsó huszonnégy órájának történetét írja meg. Hallatlanul érdekes részleteit annak a napnak, amely demarkációs vonal volt a béke és a háboru között. Másnap már öles plakátok szólitották fegyver alá az apákat, férjeket és özvegyen maradt anyák egyetlen fiait és megkezdődött a világegyezés...

Paál Jób új sorozatának hat fejezete: riport, história és fénykép. Arról a szomorú nappól, amikor egy számozatlan fiakeren megérkezett a belgrádi palota elé a HÁBORU...

CENTRAL: 7¼, 9¼ órakor!

NANCY CARROLL és CARY GRANT
nagyszerű, izgalmaktalan felülmúlhatatlan filmje

Asszony a kinpadon

SELECT: 7¼, 9¼ órakor.

AZ URAK A „MAXIM”-BÓL.

Zenei vigjáték, tőszerepekben
LEE PARRY, JOHANNES RIEMANN
LEO SCHLESKAK, OSCAR KARLWEIN.

Jön: Önagysága nem akar gyereket!

Főszerepekben Liane Haid, Georg Alexander,
Otto Wallburg.

HIREK

— **IDÓPROGNÓZIS:** Változó felhőzet, egyes helyeken zivataros eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Orosz—japán konfliktus.** Tokióból jelentik: Sirota külügyminiszter utasította a moszkvai japán követet, hogy a külügyi népbiztosságban jelentsen be tiltakozást két incidens miatt. A Tungai-öböl mentén orosz partmenti ágyuk egy japán gőzösre tüzeltek. Pograncskaja mellett egy szovjet repülőgép husz kilométerre behatolt japán fennhatóság alatt álló területre és fénykép-felvételeket készített. A japán kormány elégtételt követel.

— **Katasztrófális földrengés Panama államban.** Panamából jelentik: Panama államban súlyos földrengés pusztított. A földmegmozdulás központja a Balboa-hegyektől kétszáz mérföldnyire esett, még pedig Siriqui kormányzóság Davis városára és környékére. Az első jelentések szerint a földrengés 140 halálos áldozatot követelt. A sebesültek száma oly nagy, hogy hozzávetőleg sem lehet megállapítani. Huszonhárom épület, köztük több középület összedőlt. A villamosművek is elpusztultak, úgy, hogy nemcsak világítása nincs a fővárosnak, hanem még az erőszolgáltatási kábel sem működik. Fort Davisban a kaszárnya falain széles repedés támadt. A megremült katonák ekkor kiugrottak az emeletről az uccára és hatan közülük meghaltak, többen pedig súlyosan megsebesültek.

— **Érdekes főúri házasság Budapesten.** Budapestről jelentik: Az „Ujnemzedék” tegnapi száma érdekes házassági hírt közöl. Rudnay Lajos báró, Albrecht főherceg feleségének első férje, volt szófiai magyar követ házasságot kötött Vécsey Elvira bárónővel, az Operaház primaballerinájával.

— **Hazaérkeztek a nyelvvizsgát tett aradi telefontisztviselők.** Ma reggel hazaérkeztek Cluj-ról a telefontisztviselők, számszerint négyen, akik nyelvvizsgát tettek. A kisebbségi alkalmazottak a vizsga eredményéről semmitsem tudnak, úgy a dolgozatokat, mint a szóbeli osztályzatokat Bucarestbe vitték és ott vizsgálják felül, ugyancsak ott hozzák nyilvánosságra. Az eddig vizsgázottak azt beszéltek, hogy az aradiak elég biztató eredményt értek el, mert úgy dolgoztak, mint feleleteik jók voltak. A többi kisebbségi alkalmazottak 23-án rándulnak át Timisoarara a vizsgalóbizottság elé.

— **Uj repülőgép — 556 kilométeres sebesség.** Londonból jelentik: A hollandi hadsereg próbarepülést végzett az angliai Wickers-cég műhelyében készült legújabb típusú repülőgéppel, mely Focker rendszerű és II. 17 jelzésű. A repülőgépet hatszáz lóerős motor hajtja, 556 kilométer sebességet tud elérni. A repülőgép 18 perc alatt 8800 méter fölé emelkedett, amely a Himalája magasságának felel meg. A repülőgép sulya 1500 kilogrammot tesz ki és két gépfegyverrel van felszerelve.

— **Dr. Janovics Jenő a budapesti rádióban.** Budapestről jelentik: Dr. Janovics Jenő, volt cluj-i szinigazgató a jövő héten ismét előadást tart a budapesti rádióban. Előadásának címe: „A magyar színészet két hőslékü nagyszonyja”.

— **Öt repülő földkörüli utja.** Csikágóból jelentik: Csütörtökön a reggeli órákban egy öt repülőgépből álló raj indult el a Csikágó mellett levő repülőtérről földkörüli utra. Az öt gép először New-Yorkban száll le, majd továbbhalad a Bermuda-szigetcsoporthoz felé. Az ut további része az Azori-szigetekig, Párisba, Berlinbe, majd Moszkvába vezet.

— **Cernautiban leszakadt egy zsúfolt tribün.** Cernautiból jelentik: Tegnep este a Makkabi stadionjában az egyesített katonazenekarok nagy hangversenye alkalmával, amelyet 20.000 néző hallgatott végig, a túlszúfolt nagy tribün fél 10 óra tájban leszakadt. A közönség körében óriási pánik következett. A romok alól 25 sebesült ástak ki.

— **Nagyszabású hazaárulási per a prágai törvényszék előtt.** Prágából jelentik: Ma a prágai törvényszék nagyszabású kémkedési és hazaárulási per tárgyalását kezdte meg. A hazaárulási pernek négy férfi és egy női vádlottja van. Az egyik vádlott Trnka, a Skoda-gyár volt tisztviselője, akinél a házkutatás alkalmával nagymennyiségű fegyvermodellt, katonai térképet és fontos okmányok másolatát találták. Az a gyanu ellene, hogy a Bécsben lévő kínai, valamint olasz és japán követeknek áruba bocsájtotta a fontos katonai titkokat. A per egyik másik vádlottja, Hrdlika, egy ízben hazaárulásért négy évi fogházra volt ítélve.

LEGUJABB

Száz millió dollár kárt

okozott a 72 nap óta tartó san-franciskói sztrájk

San-Franciskóból az éjszaka folyamán érkezett jelentések arról számolnak be, hogy bár a sztrájkot még hivatalosan nem fejezték be, mégis több ezer munkás ma rendszeresen dolgozott. Az élelmiszerezárlat teljesen megszűnt és az uccák kezdik a régi képüket felvenni. A hetvenkét napja tartó sztrájk több mint 100 millió dollár kárt okozott. A szállodák és a vendéglők a tiltó rendelkezések miatt az utóbbi napokban mindössze husz vendég érkezését jelentették be a hatóságoknak. A sikertelen sztrájk miatt a munkásvezérek között súlyos testvérharc tört ki. A vezérek egymást okolják a balsiker miatt, különösen annak tudják be a sikertelenséget, hogy korán oldották fel az élelmiszer zárlatot. A legkitartóbb sztrájkolók a kikötőmunkások, akik még mindig egy emberként tartják magukat.

San-Francisko egyébként ütközet alatti hadszíntér képét mutatja az utóbbi napokban, tankraik dübörögnek végig a főuccákon. Gépiegyverosztatok hálózzák be a város fontosabb pontjait. Gépiegyverek a háztetőkon, tornyokon. A san-franciskoi nagypiacot barikádok övezik. Gyors-tűzelő fegyverekkel ellátott motorbiciklis járórok robogják be a várost. Golyósorókkal felfegyverzett vadászrepülőgépek keringenek San-Francisko felett. A kerületi hatóságok vezetői plakátokon intik nyugalomra a lakosságot és mindenütt hatalmas betűkkel közlik, hogy a város élelmezése biztosítva van. A sztrájkolók biztosították az élelmiszerek zavartalan szállítását és a közbiztonsági szempontból nélkülözhetetlen üzemek munkáját.

Beszélgetés Papennel

— *Kegyelmes uram, napi programja te-
lől érdeklődünk.*

— *A reggel felkeléssel kezdődik.*

— *Hát mégis?*

— *Pardon, én ágyból való felkelésre gondoltam. Utána elmegyek a minisztertanácsra.*

— *Azután?*

— *Azután meg kezdődik a kivégzésem.*

Utána...

— *Utána eltemetik.*

— *Dehogy. Gondolnom kell a jövőmre is. Utána benyujtom a lemondásomat.*

— *A kivégzés után?*

— *Természetesen. Nem olvasta a külföldi lapokban? Lemondásom után bemegyek hivatalomba és dolgozom.*

— *Logikus. És mit csinál azután?*

— *Azután védő őrizetbe vesznek. Ez el-
tart késő délutánig. Ekkor helyettesítenem kell
Hitlert, hiszen alkancellár vagyok. Amikor Hit-
ler megjön, én visszamegyek a fogházba. Este
Hindenburggal tárgyalok, azután végre meg-
kezdődik a temetésem.*

— *A temetése?*

— *Maga ezen csodálkozik? Negyvenhét
cikket olvastam a kivégzésemről és a temeté-
semről.*

— *Na és mit csinál a temetése után?*

— *Nagy beszédet tartok, végül kijelentem,
hogy végleg visszavonom.*

— *Szédelten hagytam ott Papen alkancellárt.*

— *A sarkon újságot vettem. Ez állott benne: „Pa-
pen eltűnt. Hír szerint lemondott, kolostorba
vonult, kivégezték, felnégyelték, kerékhetörtek,
lefejezték, utána felkérték, hogy legulább
1960-ig maradjon meg hivatalában.”*

— **Huszperces pánik Párisban.** Párisból jelentik: Szerdáról csütörtökre virradó éjjel, néhány perccel egy óra után, sötétség borult hat párisi városrészre. A villamosok, a földalatti villamosvasut megállt. A színházakban, mozgószínházakban, kávéházakban, éttermekben, magánlakásokban hirtelen elaludt a villany, ami nagy zavart okozott. A sötétség félóraig tartott, amikor újból kigyulladt a villanyfény. Husz perc múlva azonban újból zavar támadt a villanyszolgáltatásban, amely azonban csak kilenc percig tartott. A rendőrség megállapította, hogy bűnös kezek idézték elő a zavart. A vizsgálat eddigi eredményéről a rendőrség nem adott ki jelentést.

— **A Városi kávéház bérleti szerződésének aláírására a közeli napokban kerül sor.** Mint emlékeztetés, a város árlejtségi bizottsága a Városi kávéház bérletét Trichter Rubin okiráltságbeli vállalkozónak juttatta, mint olyannak, aki a kávéházért a legmagasabb bért ígerte. Ezt a döntést a bucuresti-i központi árlejtségi bizottság is jóváhagyta, az eredeti árlejtségi feltételeknek megjelölően, azzal a kikötéssel, hogy Trichter Rubin a bérlet helyiségben elsőrendű kávéházat rendezzen be. A központi árlejtségi bizottság határozatára való tekintettel Trichter Rubin a város vezetőségétől most a végleges szerződés aláírását kéri. A kérelem szombaton foglalkozik a város interimár-bizottsága és így előreláthatólag néhány napon belül sor kerül a szerződés aláírására.

Ismét inog a francia kormány a Stavisky-botrány miatt

Párisból jelentik: A Stavisky-ügyet vizsgáló bizottság Tardieu vakomása miatt nem fejezhette be munkáját és újabb üléseket hívtak egybe, amelyen a Tardieu által bejelentett összes tanukat kihallgatják.

A Stavisky-ügy legújabb fejleménye alapján sürgősen minisztertanácsot hívtak össze, amelyen a távollévő Doumergue helyett Cheron elnököl. Doumergue táviratilag közölte a kormánnyal, hogy minden határozathoz hozzájárul. Chautemps ma délután megbeszélést tartott Herriot-tal, Tardieu részéről pártjukat ért sérelem ügyében. Általában az a hír tartja magát, hogy a Stavisky-ügy legújabb botránya felrobbantja a nemzeti koncentráció kormányát.

— **Nem sikerült a párisi légitámadás főpróbája.** Párisból jelentik: Szerdán délután a francia fővárosban próbát tartottak a légitámadás elleni védekezés érdekében. Két sziréna szólalt meg, a melyek jelt adtak az ellenséges gépek közeledéséről. Most utólag megállapították, hogy a riasztó-próba nem sikerült. A párisi uccai élet zaja oly erőteljes volt Páris legtöbb részében, hogy teljesen elnyomta a szirénák bugását. Ezen a hibán úgy segítenek, hogy a szirénák hangjának erősségét fokozzák.

— **Dr. Lukáts Jenő Bohus-palota, III. kapu, Str. Romanului 3. szám alá költözött.** Rendel: 8—10 és 3—5. Telefon: 7—93. 2927

— **Tegnap este Herzi- és Bialik-emlékünne-
pély volt Aradon.** Az emlékünnepevényen nagy-
számu közönség jelent meg. Dr. Székely László
nyitotta meg az estélyt, ő utána pedig Háber
László mondott érdekes beszédet Herzi-ről. Stras-
szer József Bialik „Áldás” című versét szavalta
mély átérzéssel. Ezután Weisz Sándor főkantor
megható gyászdalokat énekelt, majd Chillewitz
Hermann mondott nagyhatású beszédet. A nagy-
sikerű emlékünnepevény a cionista himnusszal ért
véget.

— **Felhívás az aradi reformátusokhoz!** Az aradi ref. hívek Nagy Zoltán pártja f. hó 22-én, vasárnap reggel kirándulást rendez Chisineu-Crişre, hogy jelöltjüket a szolgálati helyén rendes istentisztelet alkalmával meghallgassák. Indulás reggel 7 órakor vonattal, 50 százalékos kedvezmény, oda-vissza 65 lej. A vasárnapi kirándulásnak különösebb aktualitást ad az, hogy az aradi lelkészi állásra július 20-án tüzték ki a pályázatot, tehát lehetőséget nyitottak, hogy minden arra való lelkész, így Nagy Zoltán is pályázhasson. Szeretettel hívunk meg mindenkit, azokat, akik nem ismerik Nagy Zoltán nagytiszteletű urat. Jöjjenek azért, hogy megismerhessék és így személyes tapasztalatuk alapján összehasonlításokat tudjanak tenni. Testvéri szeretettel: Nagy Zoltán hívei.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak
éjjel szolgálatot:**

VOITEK: Bulev. Regina Maria,
FERNAT: Lângă Gara (vasutállomásnál.)
DANCIU: Piața Mihai Viteazul,
BERGER: Caiea Saguna.

Arad kiadásainak csökkentését és jövedelmeinek emelését

javasolta a háztulajdonosok küldöttsége — Dr.

Ursu János megnyugtató kijelentését

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának egy küldöttsége ma délután négy órakor Bradean Athanas dr. alelnök vezetése mellett felkereste Ursu János dr. interimár-bizottsági elnököt, akinek átnyújtotta azt a memorandumot, amelyet az Aradi Közlöny vasárnapi számában már részletesen ismertett. Ebben a memorandumban a szindikátus feltárja a háztulajdonosok összes sérelmeit, egyben pedig gyakorlati tanácsokkal szolgál arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne a város kiadásait csökkenteni, jövedelmeit emelni oly módon, hogy végül is a városi illetékek leszállítását is megvalósíthassák.

Ursu János dr. a legnagyobb megértéssel tanulmányozta át a memorandumban foglaltakat és kijelentette a küldöttség tagjai előtt, hogy a vízdíjak leszállítása érdekében már folynak a tárgyalások. A vízüzemnek ebben az esztendőben egy régi kölcsönét kellett kifizetnie, ez a terhétel azonban a jövő évben elmarad és így ekkor már életbeléptethetik a leszállított vízdíjakat. Igéretet tett az interimár-bizottsági elnök arra vonatkozólag is, hogy a már megszavazott új kéményvesztési szabályrendeletet rövidesen életbeléptetik.

Ami a tüzoltó-gyemélyzet szaporítását illeti, ezt előreláthatólag úgy valószínűsíthjük meg, mint az már más városokban is történt, még pedig a katonaság bevonásával. Ezeknek a katonáknak 14 lej napidíjat kellene adni és tüzoltói kiképzésben is résztülnének. Ursu János dr. ennél fontosabbnak tartaná azonban a tüzoltó-fegyverelés kiegészítését és ennek költségeit a városi kölcsönből fedezni. A város vezetősége tanulmányozni fogja azt a javaslatot, hogy az ipari munkákat többet ne végezzék el háziüzemekben, hanem adják ki önálló iparosoknak. Abban az esetben, ha az rentabilitásnak mutatkozik, az eddigi rendszert megszüntetik. Tanulmány tárgyává teszi a város vezetősége azt a javaslatot is, hogy kezdjék meg a városi levéltár kiselejtezését, mert ebben az esetben több helyiség szabadulna fel és a városi üzemek irodái részére nem kellene helyiségeket bérelni. A városi zálogház felállításának kérdése szintén foglalkoztatja a város vezetőségét és abban az esetben, ha erre megfelelő tőkét tudnak előteremteni és a rentabilitást biztosítva látják, megvalósítják ezt az intézkedést is.

Az interimár-bizottsági elnök általában megnyugtató nyilatkozatot tett a küldöttség tagjai előtt és biztosította őket, hogy a város vezetősége mindenkor szem előtt fogja tartani a háztulajdonosok érdekeit és figyelembe veszi azokat az életrevaló és gyakorlati javaslatokat, amelyeket a háztulajdonosok Szindikátusa eleje terjesztett.

— Visszahívja Hitler a rohamosztagosokat. Berlinből jelentik: A rohamosztagosokat még ebben a hónapban visszahívja a kormány szabadságukról. Kiszivárgott hírek szerint Hitler akarja megoldani ezt a problémát, hogy csak a megbízható elemeknek küldik el a behívót, abból az elgondolásból, hogy így majd könnyebb lesz az elégedetlenkedőket leszerelni, illetve sikerülni fog a forrongó elemeket úgy kizárni, hogy azok tömegakcióra képtelenek legyenek.

— Rothermere és a nemzeti szocializmus. Londonból jelentik: Rothermere lord lapjainak utasítást adott, hogy ne foglalkozzanak többé Mosley nemzeti-szocializmussal hajló irányzatával. Rothermere ugyanis néhány nappal ezelőtt levelet intézett Mosleyhez, amelyben felszólította, hogy változtassa meg politikai programját a rendiállam és a zsidókérdés problémáiban. Mosley még csak nem is válaszolt a lord levelére.

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

— A Sf. Anai „Lyra” dalkör kirándulása a Takácsy-pusztára. A Sf. Anai „Lyra” dalkör Takácsy földbirtokos meghívására testületileg kirándult Tövisgyházára. A dalárda tagjai a kora délelőtti órákban érkeztek meg a pusztára, ahol szíves fogadtatásban részesültek. A fogadtatási formalitások után az erdőbe vonultak, ahol kezdetét vette a tulajdonképeni júliális, amelynek nagyszerű sikeréért a vendéglátó birtokosok kívül dicséretet érdemel Galló intéző és Veng egy-letli elnök. A kirándulókat Mogyoróssy tárogató-játékával és Wild népies muzsikájával szórakoztatta.

— Hír Epp tábornok lemondásáról. Prágából jelentik: A Tageblatt arról értesült, hogy Epp tábornok, Bajorország helytartója, benyújtotta lemondását. A lemondás oka állítólag az, hogy Epp tábornoknak a kivégzett rohamosztagos vezérek között igen sok híve volt.

— Olcsó elárúsítás az „Elit” illatszertárban. Az „Elit” illatszertár, amelynek helyisége tudvalevőleg a Fischer Eliz-palota épületében van, már a mai naptól kezdve mélyen leszállított, rendkívül olcsó áron bocsátja árucikkait a közönség rendelkezésére. Mint ismeretes, a Fischer Eliz-palota főkezesi részének helyére háromemeletes épületet emelnek és ezen a helyen már a legközelebbi jövőben megkezdődnek az építési munkálatok. Azok az üzleti vállalatok, amelyek eddig a földszinti épületben működtek, ideiglenesen a palotával szemben, fabarakokban nyernek elhelyezést, mindaddig, amíg az építkezés befejezéséig nem nyer. Tekintettel arra, hogy a fabarak nem olyan nagy, hogy az „Elit” illatszertár teljes árú készletét befogadhassa, a cég tulajdonosai úgy határoztak, hogy mélyen leszállított árakat léptetnek életbe arra az időtartamra, amíg a barakkok elkészülnek és a cég ebbe az ideiglenes helyiségbe átköltözik. Így tehát valóban páratlan alkalom nyílik mindenki számára arra, hogy a legfinomabb illatszerekhez, ajándékokhoz valóban rendkívül olcsó áron juthasson.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Egyesülete vezetősége értesíti tagjait, hogy a CFR központi pénztáránál a július havi nyugdíjak a következő napokon lesznek kifizetve: Július 21-én, szombaton a volt ACSÉV-nyugdíjasok, 23-án, hétfőn a volt MÁV-nyugdíjasok, az A betűtől M-ig, 24-én, kedden az N-től végig, 25-én, szerdán a visszamaradtak. A kifizetés minden nap délelőtt 8 óratól 12 és fél óráig, délután pedig 4 és fél óratól 7 és fél óráig eszközöltetik. Szombati napon is d. e. 8-tól 1-ig és d. u. 5-7 és fél óráig lesz kifizetve. Az elnökség.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy a CFR központi pénztáránál közbenjárásunk alapján a július havi nyugdíjak kifizetése a következő sorrendben fog eszközöltetni: Július 21-én, azaz szombaton a volt ACSÉV-nyugdíjasok, július 23-án, azaz hétfőn és július 24-én, azaz kedden a CFR- és volt MÁV-nyugdíjasok, július 25-én, azaz szerdán a bármely okból elmaradt nyugdíjasok. A kifizetés naponként reggel 8—1-ig és délután 5—7 és fél óráig fog eszközöltetni. Kérjük tagjainkat, hogy a tagdíjakat a fizetésnél jelenlevő pénztárnokunknál, avagy egyesületünk hivatalos helyiségében (Piata Avram lencu No. 18.) beizetni sziveskedjenek. Ez alkalommal ismét felhívjuk Szentpéteri Lajos, Márton Péter és özv. Matuz Károlyné volt Szamosvölgyi vasúti alkalmazottakat, valamint Pase Annát és Szathmáry Ilonát, hogy a CFR központi pénztáránál, továbbá Juhász József volt pályaoft és Don Tódor, Kallós Gyula, Dárien Anna és Zöldy János CFR-nyugdíjasokat, hogy az aradi állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Végül közöljük, hogy július 21-én egyesületünk hivatalos helyiségében délután 4 órai kezdettel választmányi ülést tartunk, melyre a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

— A Kereskedelmi Testület szerdán este tartott választmányi üléséről írt beszámolómba sajnálatos hiba került. A szóban levő mondat helyesen a következő: „Halász Dezső, a Kereskedelmi Testület egyik alelnöke azt a javaslatot tette, hogy ellenszolgáltatás fejében az egyesület az egyik parcellát a Kereskedelmi Testületnek adja át”.

Meghalt Schwartz Lilly, az öngyilkos magántisztviselő

Schwartz Lilly magántisztviselő, aki, mint azt tegnapi lapszámunkban részletesen megírtuk, hatvan darab luminálal megmérgezte magát, ma hajnalban fél háromkor meghalt. A hatvan darab luminálal, amit Schwartz Lilly észrevétlenül szülei lakásán bevett, elég lett volna három emberélet kioltásához is. A tisztviselő végzetes tettere nem valószínű, hogy előre készült volna. Tulozottan ideges volt és ezért álmotlanságban szenvedett és különböző állatokat szedett, így lehetett birtokában a luminálnak. Sem kollégáinak, sem hozzátartozóinak az öngyilkosság napján nem tűnt fel semmi gyanús a szerencsétlen asszonyon, aki az utolsó pillanatig elvégezte munkáját. Bucsuvelet nem hagyott és családja nem tudja mire vélni az öngyilkosságát. Tíz éves kisleánykaja, valamint szülei és családja iránt általános részvét nyilvánult meg városunkban.

Üzlethelyiséget lebontják!!!

Barakba költözöm!!!

Leszállított olcsó árakban árusítok! 2940

ELITE illatszertár

Fischer Eliz-palota.

Berendezés olcsón eladó.

— Magyar írók életéből. Elég régen történt. Molnár Ferenc, Heltai Jenő és Szomorj Dezső együtt ülték Budapestet az Abbázia-kávéházban. „Pincér, kártyát” kiáltja Heltai. A pincér elhívja a kártyákat és amikor nekifognak játszani, hirtelen, hogy egyiknél sincs egy filér se. „Nem baj, azért mégis játszunk!” mondja Molnár és kivész a mellényzsebéből egy kis irvegecskét és leteszi az asztalra. „Itt van — Pyramidon-tablettákba fogunk játszani, nagyszerű szer fejfájás ellen — még a pénznel is többet ér”, ezzel kigúnyolja a tablettákat az asztalra. Barátai elfogadták indítványát. Megkezdődött a játék. Amikor másnap délelőtt 12 órakor mindhárom kipirult arcú és égő szemekkel felkeltek a játékasztaltól, 175,000 Pyramidon-tablettával tartozott Heltainak.

Színház—Művészet—Irodalom

Cserebogár, sárga cserebogár..

Operettbemutató az aradi Nyári Színházban.

Erdélyi Mihály hangulatos, magyar levegőjű operettjét aránylag elég szép ház nézte végig. A szerző a szentimentális szöveghez, kedves, hangulatos muzsikát komponált, amelyeknek, ha egyes számai régi emlékeket ébresztenek is fel bennünk, nem válnak a mindvégig szórakoztató és jó előadás rovására. Felhő Ervin a lehetőségekhez és a körülményekhez képest, mindent elkövetett, hogy jól megrendezett előadást nyújtson a közönségnek. A primadonna szerepét Abonyi Klári játszotta a töle megszokott kedvességgel. Dálnoky Dudus most is jól táncolt és rokonszenves figuráját szívesen taposha meg a közönség. Kozma Hugó, Felhő Ervin, Székely Bálint, Javor Alfréd, mint a darab többi főszereplői sikerre vitték az előadást. Benedek Duca, Agai Margit, Halmágyi, Szabó, mindent elkövettek a jó előadás érdekében.

Az operettbemutatónak sikere volt és megérdemli, hogy a további előadásokat teltebb házak nézzék végig.

* Az aradi Városi Színház műsora. Szombat este 9 órakor, vasárnap délután 5 órakor és este 9 órakor: Cserebogár, sárga cserebogár... (operettújdonosság, a legújabb Erdélyi-sláger).

* A Cserebogár, sárga cserebogár... nagy sikere. Csütörtök este a hangulatos, remek Erdélyi-operett frenetikus sikert aratott. Ez jogosítja fel a társulatot arra, hogy szombaton, vasárnap délután 5 órakor és este is műsoron tartja. A közönséget úgy a darab kitűnő szövege és muzsikája, mint a perdülékeny előadás megkapta és hálásan tapsolt a szereplőknek.

* A világ legszebb női. Szébbnél-szebb nők, világhíres szépségek vonulnak el a „Déli-báb” ul számának oldalán. A színház, a film és rádió minden érdekes eseményről pompás képekben, remek cikkekből és riportokban számot be a népszerű színházi képeslap.

— A „Borszem Jankó” most megjelent számában Seiffensteiner Salamon a Rácfürdőről rántja le a vízes leplet. A hagyományos nézői magyar vicclapot Gáspár Antal remek címlapraja a „Pesti Gandhi”-ról, Molnár Jenő ragyogó írása „A nyaralásról”, Hesz Ferenc helyszíni közvetítése „Gáspár stúdiója”-ból, Pálásti László, Koró Imre krockja, Gömöri-rajzok, költők, versek teszik változatosabbá. Kérjen mutatványszámot: Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

URANIA

MA, pénteken 7¼, 9¼ órakor utoljára!
Legolcsóbb helyárakkal!

DIRIGIBLE

(A LEVEGO HÖSEI)

Németül beszélő repülő filmsláger.

JACK HOLT, FAY WRAY,
RALPH GRAVES

Jön: Dübörög a föld!

Költözködés miatt raktáron **levő cipők** mélyen áron alul **ERIKÁ-cipőüzlet** Lutheránus templommal szomben. 2874

SPORT KÖZLÖNY

Gloria-CFR—Prahova az első aradi nemzeti bajnoki selejtezőmeccs

— Összeállították a csapatokat — Tunea dr. vezeti a mérkőzést —

Az első selejtező meccset, mint azt már megírtuk, a Gloria-CFR játssza Aradon és pedig a déli liga bajnoka, a ploesti-i Prahova ellen. A Gloria-CFR szerdán tartott népes traininget, amelyen majd valamennyi számbajlétő játékos részt vett és utolsó edzését ma, pénteken tartja, de máris kifejeződött az a csapat, amely a Gloria színeit vasárnap képviselni fogja. Az együttes ugyanaz lesz, amely az elmúlt vasárnap sikeresen szerepelt a leg-erősebb ligabajnok, a timsoarai CAI ellen és csupán a kapus kérdése vitás, mert lehetséges, hogy Halga helyett ezúttal Sabau fogja a Gloria kapuját védeni. A csapat összeállítása tehát a következő: Halga (Sabau)—Husztik, Va-

lentir—Szabó, Faur I., Pecican—Igna, Marianut, Dobra, Fodor, Mercea. A meccs vezetésére a központ bíróküldő bizottsága Tunea dr.-t delegálta, aki régi ismerőse az aradi közönségnek.

A ploesti-i Prahova csapata igen nagy játékerőt képvisel és eredményei alapján teljesen a déli liga legjobb együttese. A ploesti-iek is nagy ambícióval készülődnek a vasárnapi meccsre és hogy teljesen pihenten állhassanak ki, már szombaton reggel érkeznek Aradra. A Prahova a következő komplett csapatával fog küldni: Zaliurescu—Barasch, Jonescu—Müller, Daucher, Popescu—Obretovicij, Reingruber, Georgescu, Vasilescu, Atanasiu.

Megkezdődött a futballszövetségben a pénzügyi vizsgálat

Bucurestiből jelentik: Az UFSR, a romániai sport legfőbb szerve, a futballszövetség pénzügyeinek felülvizsgálására bizottságot delegált, amely bizottság szerdán jelentkezett a futballszövetségnél és miután rendelkezésére bocsátották a pénzügyi dolgokra vonatkozó összes adatokat, megkezdte munkáját. Tekintettel arra, hogy a bizottságnak igen nagy anyaggal kell megbirkóznia, a revízió valószínűleg több, mint egy hétig is el fog tartani. A munkálatok befejezése után a bizottság jelentést készít tapasztalatairól az UFSR tanácsának. A pénzügyi felülvizsgálás különben annak az akciónak az eredménye, amelyet a futballszövetség közgyűlése előtt az ellenzék folytatott a szövetség vezetősége ellen. A vizsgálat eredményét sportkörökben nagy érdeklődéssel várják.

Gyengén szerepeltek a magyar atléták Düsseldorfban

Düsseldorfból jelentik: Nyolcezer néző előtt szerepeltek az amerikai és magyar atléták és az eredmények ezúttal jóval gyengébbek voltak, mint a keddiek. A magyar versenyzőkön mutatkoztak a fáradtság jelei és így nem tudták megismételni bravurijukat. Az eredmények: 100 méter: 1. Heidoff (német) 10.8 mp. 2. Buthe-Pipar (német) 11 mp. 3. Draper (USA) 11 mp. — 400 méter: 1. Fuqua (USA) 49.6 mp. 2. Goldmann (német) 50.4 mp. 3. Bergmann (német) 50.6 mp. — 800 méter: 1. Pochat (német) 1 p. 56.8 mp. 2. Abraham (német) 1 p. 58 mp. 3. dr. Peltzer (német) 1. 58.2 mp. — 1500 méter: 1. Venzke (USA) 3 p. 59.8 mp. 2. Szabó (magyar) 4 p. 00.4 mp. 3. Schaumburg (német) 4 p. 02.6 mp. — Magasugrás: 1 Spitz (USA) 95 cm. 2. Bodosi (magyar) 190 cm. 3. Weinklötz (német) 190 cm. Versenyen kívül Weinklötz 197 cm.-t ugrott.

O A III. Ker. győzelme Trieszthen. Az óbudaiak turázó vízipóló csapata Trieszthen, az ottani válogatottnál felett 5:2 arányban győzött.

O Radulescu vezeti a satumarei meccset. Az AMEFA és az Olimpia-CFR közötti első selejtező mérkőzést, amely Satumaren körül lebonyolításra, a bucaresti-i Radulescu Costel vezeti.

O Aradi futballbíró Timisoarán. A vasárnapi timisoarai Jahn—Chinezul revans mérkőzést az aradi Burdán Miklós vezeti.

Országos szőlészeti kongresszust hívott össze július 29-re a kormány

Gondoskodnak a bor kiviteléről — Standardizálják a szőlő- és borfajtákat

A kormány nemrégiben elhatározta, hogy alapos tanulmány alá veszi a szőlőgazdák helyzetét és megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy egyrészt a gazdákon segítsen, másrészt pedig standardizált szőlő-, illetve bortermést biztosítson. Ebből a célból a közeli napokban országos konferencia ül össze, amely a szőlőtermeléssel összefüggő összes időszerű kérdéseket megvitatja.

Aradmegye szőlőtermelésével, valamint az országos konferenciával kapcsolatban beszélgetést folytattunk dr. Ispavnic Severrel, a Szőlészeti Szindikátus elnökével, aki a következőket mondotta:

— A megye szőlőtermése az ideig szép lesz, bár nem fűzhetünk hozzá vérmes reményeket, annak ellenére, hogy az időjárás kedvező volt, csak közepes termésre számíthatunk. A téli fagy és a tavalyi gomba ugyanis sokat ártott. A szőlőgazdák helyzete jelenleg rendkívül kedvezőtlen, mert az ökirályságban sok 6—7 maligános bor maradt vissza a múlt évről, amelyre nagy adó- és szállítási kedvezményeket biztosított a kormány arra az esetre, ha szeszgyártás céljaira használják fel. Ezek a borok most ellepték egész Erdélyt.

— A kormány azonban — úgy látjuk — végre meghallgatta a felsorolt panaszokat és

július 29-ikére Valea Calugareni-be kongresszust hívott össze,

amelyen a következők jelennek meg: a Sző-

TUSNAD a Kárpátok gyöngye,

Ciuc megye déli részén, ősi fenyveserdőktől körülvéve.

A mesterséges tó partján épített strand a fürdőközönség találkozó helye, ahol uszásra, vízisportokra, napfürdőzésre nagyszerű alkalom van.

Gyönyörű kirándulási alkalmak.

Információ, árak, jelentkezés:

a Sándor (EUROPA) hiv. menetjegyirodában
Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával
szomben, — Consum-tagok készpénzárán 6
havi részletre vehetnek részt. 455

O USE—Victoria 1:1 (1:0). Az USE csapata vasárnap Santana látta vendégül a siriai Victoria csapatát, amely mintegy revansa volt a legutóbbi siriai mérkőzésnek, amikor a santanaiak győztek. A jobb technikájú USE az első félidőben megszerezte a vezetést, mire a félidőben a siriaiak Gantner bíró kicserélését kérték és a második félidőt Ludae Péter siriai származású bíró vezette le, de vele sem volt megelégedve a Victoria, mert 3 siriai játékos sportszerűtlen viselkedésért kiállított.

O Hétfőn közgyűlést tart a Fortuna. Az aradi Fortuna sportegylet hétfőn este rendkívüli közgyűlést tart klubhelyiségében.

O MTK—TSC 6:3 (4:1). Magyar első osztályú vízipólóbajnoki mérkőzés, melyet az MTK már az első félidőben biztosan nyert.

lészeti Szindikátusok Szövetségének elnöke, a szövetség egyes tagozatainak elnökei, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének elnöke, a bucaresti és cluj mezőgazdasági akadémiák borászati tanszékének tanárai, valamint a földművelésügyi minisztérium szőlészeti vezérigazgatói.

A kongresszuson meghatározzák az úgynevezett szőlészeti zónákat,

amelyeket tiszteletben kell tartani, vagyis csak ezeken a vidékeken szabad szőlőt termelni. Ugyanekkor meghatározzák azt is, hogy az egyes vidékeken milyen fajta szőlőt szabad művelni, megállapítják a szóban lévő területekre az ott termelt bor márkáját.

Ugy ezeket a szőlőfajtákat, mint a bormárkákat törvényileg védeni fogják,

vagyis ez egyben a szőlő és a bor standardizálását jelenti. A jövőben tehát az a külföldi kereskedő, aki az Aradhegyaljáról bort vásárol, pontosan tudja majd, hogy itt milyen minőségű szőlőt termelnek, milyen bort hoznak forgalomba és hogy ezeknek az áruknak minőségét törvény garantálja. A kormány egyébként hathatósan meg akarja szervezni a bor belső- és külkereskedelmét és mindezeket

a bor kiviteléről kíván gondoskodni.

Ha ez valóban bekövetkezik, akkor az aradhegyaljai gazdák remélhetik végre, hogy — hosszú évek után — újból sikerül külföldön elhelyezniük termékeiket.

„OLLA“
a világmárka!
Egészségre érdekben óvakodjon súlyos utazatoktól. Követeljen ki-mondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

Vața de Jos (Alváca) kőnes és szénsavas

hőgyógyfürdő

Csusz, rheuma, kőszvény, ischiás, lobbosodás és különféle női bajoknál szénzációs gyógyhatás

Erdély legolcsóbb gyógytelepe

Orvosi ellenőrzés.
Kitűnő konyha. Allandó zene.
Pormentes hegyi levegő. 2172

Teljes napi penzió Lei 100-tól.

Prospektussal készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG.

50%-os vasúti kedvezmény!

Borzalmas vandalizmussal

gyilkolta meg feleségét egy somogy megyei korcsmáros

Kaposvárról jelentik: Borzalmas szenzációja van Somogyhárság községnek, ahol Fath József mészáros és korcsmatulajdonos megdöbbentő vandalizmussal megszárolta le feleségét, majd a holttestet olyan borzalmas módon darabolta fel, amelyhez hasonló a bűnügyi krónikákban még nem volt példa. Fath József a csendőrségnél tett kihallgatása során elmondotta, hogy Horváth Katalint előbb megfojtotta, majd holttestét éjnek idején kivonszolta az udvarra, ahol egy szénakazalban

három hélig rejtgette a holttestet. Egy éjszaka bárdot és csontfűrészelt vett magához és hozzáfogott a holttest feldarabolásához, ami nem volt könnyű munka, mert közben a nagy hidegben a szerencsétlen asszony teste kökéményre megfagyott.

Az első éjszaka a jobb lábát sikerült csupán eltávolítani a holttestről. Apró csatokban faragta le a húst a testrésztől és odadobta a disznóknak. A következő napon a másik lábbal járt el hasonló módon. Ezután a fejet távolította el a törzstől, a húst lefaragta és a koponyát a lábával taposta össze.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sok kisbank megszűnése, vagy fuziója várható a banktörvény miatt

— A nagy pénzüzetek ezután is támogatásban részesülnek —
A kis- és középbankok szövetsége közgyűlésen foglalkozott az új panaszokkal

Amióta a banktörvény alapján a legfelsőbb banktanács megkezdte működését, állandóan a pénzüzetek aktivitásának kérdésével foglalkozik. Amint már közöltük, a banktanács megállapította, hogy az országban működő 1100 kis- és középbank helyzete 1929. év, de még inkább a konverziós törvények életbeléptetése óta rendkívül meggyöngült és mint most Bucurestiből jelentik, a legújabb megállapítás szerint néhány száz ilyen bank rövid idő múlva eltűnik. A Nemzeti Bank és a nagy bankok támogatása nélkül ezek a hitelintézetek már meg is szűntek volna és a Nemzeti Bank a közeli napokban, a legfelsőbb banktanács megbízásából ki fogja válogatni, hogy mely kis- és középbanknak kell az életét befejezni. Az első áttekintés után azt közlik, hogy a 10—15 ezer lakóju regáti városokban — mint Buzauban — már eddig is meg kellett volna szűnni a vegetáló bankok egy részének. Például a kis Buzauban 8, Barladban pedig 7 pénzüzet áll fenn, holott két-három bank is elég volna. A Nemzeti Bank azt tervezi, hogy a banktörvény 52. szakasza alapján összeolvasztja a gyöngye kis pénzüzeteket, amint az legutóbb Oradeán történt. A vidéki kisebb pénzüzetek még ellenzik a Nemzeti Bank tervének végrehajtását, de viszont igen sok jó hírű vidéki bank még sze-

ly mély áldozatot is hajlandó hozni azért, hogy az ottani pénzüzet megjavítása érdekében magába olvasszon néhány kisebb és gyöngyebb hitelintézetet. De olyan bankok is vannak, amelyeknek igazgatóságai ellenzik a fuziót.

Egyébként a Banca Nationala a napokban körlevelet intézett a meggyöngült pénzüzetekhez, amelyekkel közölte működésük folytatásának feltételeit s azt, hogy a konverziós törvényben előirt formalításoknak eleget kell tenni. Mivel a konverziós törvény kötelességgé teszi a pénzüzeteknek ez év október 7-ig, hogy hitelezőikkel letárgyalják összes függő ügyeiket, a jegybank figyelmükbe ajánlja a bankoknak ezt a nevezetes határidőt, mert ha elmulasztják a hitelezőikkel való rendezést, akkor nem számíthatnak többé a konverziós törvény kedvezményeire.

A romániai bankkegyesületek szövetségét (Bur) erősen is foglalkoztatja ez a kérdés és ezért Bucurestiben tegnap gyűlést tartott, amelyen az erdélyi száz pénzüzetek is képviseltették magukat Schullerus Félix dr.-ral és Lexen Ervinnel. A kis és középbankokat Dimitrescu Barla elnök képviselte. A gyűlésen első sorban azt kifogásolták, hogy a legfelsőbb banktanácsban a vidéki pénzüzetek csak egy taggal vannak képviselve, pedig a törvény ér-

telmében két tagsági helyre van joguk. Több felszólaló szóvátette a jegybanknak fentebb említett körlevelét, amely a konverziós törvény 52. szakaszára hivatkozva, a pénzüzeteknek az adósaikkal való megállapodásokat ajánlja, mert ellenkező esetben a bankokat is éppúgy végre lehet hajtani, mint bármelyik más adóst.

Toma Voiculescu szükségesnek tartja, hogy a pénzüzetek adóhátalékaikat bonokkal fizethessék. A száz bankok megbizottjai és más tagok indítványozták: kérjék a legfelsőbb fórumnál, hogy a konverziós törvény 52. szakaszában említett adósságrendezéseknél vegyék figyelembe azokat a károkat, amelyeket a bankok a kölcsönök egy részének elengedése miatt kénytelenek voltak elszenvedni. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Ugyancsak magáévá tette a gyűlés azt a javaslatot is, hogy a Nemzeti Bank interveniáljon annak érdekében, hogy a pénzüzetekkel, a választott bíróságok elkerülésével, a hitelezők közvetlenül köthessenek megállapodást. A Banca Nationala segítse elő a bankok javára a könnyítések keresztülvitelét, hogy a fuziók és bankkoncentrációk simán menjenek végbe és elkerülhető legyen a kisintézetek kényszerű felszámolása. Végül kérték, hogy a Nemzeti Bank új hitelekkel segítse elő a konverzió előtti normális banktevékenység megkezdését, mert a nagyobb intézetek állandó visszleszámítolási hitelt kapnak.

— Franciaország és Németország új pénzügyi egyezményt kötött. Berlinből jelentik: Németország tudvalevőleg a Young- és a Dawes-kölcsönök újbóli rendezése céljából tárgyalásokat kezdett a francia pénzügyi körökkel és a tanácskozás most kedvező megállapodásokra vezetett. Franciaország ugyanis megértő magatartást tanúsított és jórészt teljesítette Németország kérését. A francia állam megtartja a Németországból származó árubevitel eddigi kvótáját, sőt egyes cikkekben fel is emeli az importot. A francia megbizottok kijelentették, hogy bár a megegyezés anyagi áldozattal jár országukra, azért még sem zárkóztak el a német kívánságok elől.

Kirándulás Budapestre és Bécsbe

utlevél nélkül augusztus 10-19-ig.

Rendezői a Központi Bank és Menetjegyiroda.

Részvételi díj: Budapestre 1100.— lej
Bécsbe 2100.— lej

Szükséges okmányok:

1. Állampolgársági bizonyítvány.
2. Személyazonossági igazolvány.
3. Férfiaknál 20—50 éves korig a Cercul de Recrutare engedélye.
4. Három darab fénykép.
5. Férjes nőknél házasságlevél és férji beleegyezés.
6. Kiskorúaknál szülői beleegyezés.

Érvényes utlevéllel rendelkezők díja: Budapestre 775 lej
Bécsbe 1870 lej

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hírlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodájában

SOVATA

463
Európa legmelegebb sóstavaival, melyeknek hőfoka 28—55 C. között mozog és 5—25% sótartalommal bírnak.

Forró sósfürdők a szabadban és kádakban. Iszapfürdők és iszappakolások.

Kényelmes szanatórium, szállodák, villák, park, kursalon, bár, katonai- és cigány-zene, autokirándulások.

Különösen ajánlható: rheumánál, idegbajoknál, idegyulladásoknál, női bajoknál, szivgyengeségnél stb.

Információ, árak, jelentkezés:

A SANDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGYIRODÁBAN
Búlev. Regina Maria 10., a megyei prefektúrával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZARON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

Ezerhatszázötven millió lejt fordít az állam az utak rendbehozatalára

— Sürgősen kiírják az árlejtéseket —

Bucurestiből jelentik, hogy a kormány már legközelebb megkezdi utépítési nagy programjának megvalósítását. Hivatalos megállapítás szerint az ország rettenetes állapotban levő uthalózatának részbeni rendbehozatalára egy és háromnegyed milliárd lejt áll rendelkezésre. Ebből 700 millió lejt a rendkívüli állami költségvetés terhére készpénzben folyósítanak, 700 millió lejt pedig a legközelebb jegyzés alá kerülő belső kölcsönből fedeznének, a többi pedig abból az állami jövedelemből kerülne elő, amit a közutak használatának engedélyeiből inkaszszál a kincstár. Az utak kiépítésének és renoválásának tervét legfelsőbb helyen már tanulmányozzák és a különböző szakminiszteriumok között teljes megegyezés jött létre.

— A lehető legrövidebb idő alatt modern uthalózat lesz az országnak — mondta az egyik régi szakember — és ezáltal csökkenni fog a munkanélküliség, mert igen nagy programot kell végrehajtani. Elsősorban a mocsolakosságot akarják foglalkoztatni, de ugyanakkor Basarabia egyes vidékein is megkezdik a munkát. Az utak építésére a nyilvános árlejtéseket e hó végére kitűzik és mihelyt Slavescu pénzügyminiszter visszaérkezik, letárgyalják a rendkívüli költségvetés terhére folyósítandó fizetési módokat. Annyit máris elhatároztak felsőbb fórumoknál, hogy kizárólag belföldi utépítési vállalatokkal végeztetik ezt a nagy munkát, habár számos külföldi cég máris benyújtotta pályázatát.

Bucuresti-i szakkörökben ezalkalomból rámutatnak arra, hogy a világszerte ismert svéd pénzcsoporthoz számra adott utépítési megbízások nem váltották be teljesen a reményeket. Mindjárt a munkálatok kezdetén megállapították, hogy a bucuresti-i—ploesti műút használhatatlan és az ellenőrző szakértők véleménye alapján teljesen újonnan kellett azt építeni. Akkor konstatálták, hogy nemcsak szakértelem nélkül folyt a munka, hanem az előírt elsőrendű anyag helyett is gyenge minőségű anyagot használtak. Az utakkal kapcsolatban készült hidakat is felülvizsgálták és szintén megállapították a fentieket. Vállalkozói körökben hangsúlyozzák, hogy a most meginduló nagyszabású utépítésknél szigorúan ellenőrizni kell ugy a munkát, mint a beépítendő anyagot.

vaban, Rotterdamban és az angol piacokon a gabona, de különösen a kukorica ára emelkedőben van. Bécsben mázsánként 12.30 osztrák schilling, a csehszlovákiai Bratislavan 65 csehszlovákiai koronára, Rotterdamban 30.35 hollandi forint, Londonban 19 shilling egy métermaza kukorica.

Ötvenezer lejben állapítják meg az elsőminőségű buza hivatalos árát

Százmillió lejt előleget kap a buzakormánybizottság

Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban fontos szaktanácskozás volt, amelyen résztvettek Sassu földművelésügyi és Teodorescu kereskedelemügyi miniszterek, továbbá Dimitrescu a jegybank kormányzója, a szakminiszteriumok reprezentánsai és a gabonaértékesítő kormánybizottság elnöke. Az értekezleten megbeszéltek a gabona belföldi értékesítésének módjait. A felszólalók rámutattak arra, hogy az idei szezonnak elején vagononként 41 ezer lej volt a buza piaci ára, de a gabonakormánybizottság intervenciók vásárlásai következtében a 75 kilogrammos buza ára (5 százalékos idegenanyagossal) 45 ezer lejre ment fel. Azóta hivatalosan megállapították, hogy az idén a buza jobb lesz, mint hektoliterenként 75 kilogramm, tehát már most vagononként 48 ezer lejben kell megállapítani az árát. Tudomásul vették, hogy a kormány elhatározása szerint az idei termésű buza ára rövid idő múlva 50 ezer lej lesz, mert a buzakormánybizottság az összes felkínált mennyiséget megvásárolja és ezáltal vagononként 50 ezer lej szinten fogja tartani a buza árát. Erre a célra a pénzügyminiszterium 100 millió lejt előleget ad a kormánybizottságnak, ha a százmillió lejt nem volna elég e célra, ugy a Nemzeti Bank újabb előleget ad a kormánybizottságnak. Ha azonban a hivatalos körök megállapítása szerint az intervenciók vásárlások következtében a buza ára vagononként felülmúlja az 50 ezer lejt, ugy a kormánybizottság 50 ezer lejtet alul árban fogja piacra hozni a buzát és feltétlenül megtartja az 50 ezres árnívót. Remélik, hogy a fenti ár mellett a termelők megtalálják számításukat.

Külföldi jelentések szerint Bécsben, Bratisla-

— Nyári hivatalos órák az aradi kivetési pénzügyigazgatóságban. A mai naptól kezdve a kivetési pénzügyigazgatóságban a hivatalos óra reggel fél 8 órától délután fél 2-ig tart és délután szünetel a munka, kivéve kedd és péntek délutánokat, amikor fél 5 órától fél 7 óráig működnek a tisztviselők.

— Külföldi érdeklődés romániai áruk iránt. A Kereskedelmi és Iparkamarához több külföldi cég megkeresése érkezett és fűrészfűrészanyagok, tojás és gyógynövények kiviteli lehetőségei iránt érdeklődnek ezek a cégek, melyeknek címe megtekinthető a Kamaránál.

— A belga—román kereskedelmi kamara készsággal megad minden felvilágosítást a két ország közötti kereskedelmi forgalomra vonatkozólag. A Kamara címe: Chambre de Commerce Belgo—Roumaine, Bruxelles, Rue Royale 258.

— A pénzügyminisztérium sokalja a közhivatalok telefonköltségeit. Tudvalevőleg az állami és más közhivatalok a pénzügyminisztérium terhére bonyolítják le hivatalos telefonbeszélgetéseiket. Mostanig évente 70 millió lejt állított be a pénzügyminisztérium a költségvetésébe a hivatalos telefonbeszélgetések fedezésére. A minisztérium tegnap körlevelet intézett az összes állami hivatalokhoz és intézményekhez, melyeket arra figyelmeztet, hogy ezután évente nem 70 millió lejt, hanem csak 30 millió lejt fordít erre a célra, mert az állami kiadásokat az egész vonalon csökkenteni kell. Éppen ezért arra figyelmezteti a hivatalokat, hogy semmiféle magánbeszélgetést ne engedélyezzenek.

A nyaralás

lelki és testi szükséglet Napjainkban, amikor a mindennapi fokozott munka természetszerűleg megrendíti még a legerősebb szervezetet is, a nyaralás, üdülés végtelenül fontos, mert újból erőt és felírissülést ad, de főleg kitartást egy új munkacévre. Egy új erő és egészségtörke beszerzése azonban gondos körültekintést kíván ugy a testilelki szükségletek, valamint az anyagiak tekintetében is.

Az EUROPA utazási iroda megoldotta azt a problémát, mert fürdőjegy-szelvényeivel lehetővé tette: a megfelelő fürdő kiválasztását és elsőrangú szolgáltatások mellett egy olcsó pausálkurát, melyben minden költség benne foglaltatik. Az ország minden jelentősebb fürdőhelyére — melyek méltóan vetélkednek a külfölddel — lehet fürdőszelvényt vásárolni.

Püspöktúró hőforrása mellett világhírű hullámfürdője. A szovátai páratlan Medvetó, rheumás betegeknek, vérszegénységben szenvedőknek adnak új életet, gyógyulást és mekkönyebbülést. Buziás és Vatra Dorna szívbetegnek és fáradt szervezetnek állnak rendelkezésre pezsgős, bizsergős szénsavfürdőkkel. Tusnádfürdő a Kárpátok gyöngye ózondus, fenyves levegő jével, ásványvizével és nagyszerű strandfürdőjével, a gyerekek eldoradoja. Dorna-Vatra fürdőhelyre jelentkezéseket július, augusztus és szeptember hónapokra, mind az előző hónap 25-ig fogadjunk el.

a Sándor (EUROPA) hivatalos menetjegyi irodában,

Arad, Fulev. Rész na Maria 10., a megyei prefecurával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZÁRON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT!

NYILTTÉK.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen testvérem,

Dr. Miclea Sever

temetésén résztvettek, valamint részvétnyilvánításukkal vigasztalni igyekeztek, ezuttal mondok hálás köszönetet.

özv. dr. Ghilejan Liviusné
2947 szül. Miclea.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem temetésén résztvettek, koporsójára koszorút helyeztek, valamint részvétnyilvánításukkal fájdalommon enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok hálás köszönetet.

özv. Szántó Gyuláné
1939 Radna.

— Ellanyhult a forgalom a bucuresti-i tőzsdén. A legutóbbi jelentés szerint a tőzsde nagyon vontatottan működik és igen kevés üzletkötés jött létre, az alig változó árfolyamon. A fix kamatozású értékpapírok kurzusa változatlan és csupán a kisajátítási kölcsön emelkedett 38.75-ről 39.25-re. A Banca Nationala részvénye 5000 lejről 5025-re ment fel, ellenben a Resita 392-ről 388-ra esett. A petroleumvállalatok értékpapirjai is hanyatlanak.

— A legnagyobb aradi cégek adóügye a felebbezési bizottság előtt. Az aradi adófelebbezési bizottság csütörtökön, e hó 19-én az alábbi aradi és aradmezei cégek adóügyét tüzte ki tárgyalásra: Andrányi Károly és fiai, Bánáti Bankkegvesület, Leipnicker és Zsedelyi, Weisz Mór, özv. Limbeck Viktorné, Hilbert József, Aradi Oxigéngyár Rt., Széchenyi gőzmalom, Magazin de Producte, Agentura Generala, Haits Eidam üzem, Aradi Vasipar, Athenem Rt., Mang Józsefné, Dacia Slavna, Varga Ferencné, Roman Ilie, Bitenbinder Fülöp, Ursu Ioan, Kovács Katalin, Leonard Istvánné, Vesa Gh., Faragó István, Sinitean Ioan, Miron Viktor, Morgós János, Kiss L. Lajos, Zerindul és satulnoui hitelszövetkezetek. A fentiek nagyrésznének ügyeit határozatokkal intézte el a bizottság, a többieknel pedig elhalasztotta a tárgyalást.

— A „Consum” új száma gazdag tartalommal jelent meg. A bankárt, a gyarost, a kereskedőt, a vállalkozót egyaránt érdeklő legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai kérdésekről ír a „Consum” legújabb száma. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatószámot a kiadóhivaltól: Cluj, Postafiók 127.

AZ

UJSÁG

budapesti napilap

UTAZÁSI IRODÁJA

a legelőbb szárazföldi, tengeri és dunai társas- és egyéni utazásokat rendez, szakszertű programokkal, költségvetésekkel, tájékoztatóssal, prospektusokkal szolgál. — Utazás előtt feltétlenül forduljon az

UJSÁG UTAZÁSI IRODÁJA-hoz
Budapest 62, postafiók 282.

Irtá: H. R. Berndorff

(18)

Fordította: Pálóczi Horváth György

A Duce kijelentése után a vezérkar rávetette magát a tankokra, az összes eddigi modelleket ócskavasraktárba dobták és teljesen előről kezdték a kísérletezést. Amikor a tervek már megszülettek, megállapodtak a turini Fiat-művekkel. A katonai kísérletezések eredményeit a Fiat-művek mérnökei tökéletesítették és megalkották azt a két tanktípust, amelyet ma az olasz hadsereg használ. Nehéz tankjuk a „Fiat Tipó 2000” és könnyű tankjuk a „Fiat Tipó 3000”. E két típusból francia kémjelentések szerint eddig csak négyszáz darab készült. A franciák 3700 tankjával szemben ez édeskevés, de ez a tény az olasz hadsereg számára egészen másdrangu jelentőségű. A mai olasz rendszer mellett ugyanis a kormány az egész olasz népet mozgósítani tudja háboru esetén. Minden olasz férfi, nő és gyermek felhasználható a hadseregben és a hadianyag-gyárakban, a Duce-nak csak jelt kell adnia és a munka a leggyorsabb iramban megindulhat. Éppen ezért szerződéssel kötelezték a Fiat-céget, hogy már most állítsa fel azokat a gépeket, amelyekkel a tankokat szériákban lehet gyártani. A motorok már úgy is kéznél vannak, így csak a tank-karosszériák gyártására lesz szükség.

A „Fiat Tipó 2000” negyven tonna súlyu, páncélzata sokkal tökéletesebb, mint a francia Char de Rupture-é, de viszont nincs olyan jól felfegyverzve. Páncéltornyában egy 65 mm.-es ágyut és 7 darab „Fiat-Revelli”-gépfegyvert cipel. A vezető periszkópon keresztül látja a külvilágot. A tankot egy 240 lóerős, hat cilinderes repülőgép-motor hajtja. A tank 7,40 méter hosszú, 3,30 méter széles és 3,90 méter magas. Óránkinti sebessége 7,5 kilométer és 600 liter benzinjével 75 kilométert tud egyhuzamban haladni. Négy méter széles árkokon és 35 fokos emelkedéseken minden nehézség nélkül áthalad és félméteres átmérőjű fákat kettétör. Az olasz tankok kitűnő páncélzatának készítői módja olyan titok, amelyet még a fürge francia titkosszolgálat sem tudott kideríteni.

A könnyű olasz tank, a „Fiat Tipó 3000” a világ legkönnyebb könnyű harci kocsija. 4,30 méter hosszú, 1,70 méter széles és 2,30 méter magas. Francia jelentések szerint sebessége 27 kilométer és 55 fokos emelkedéseken könnyen felhalad. Az egész tank csak négy tonnát nyom. Minden könnyű tank egy 40 mm.-es ágyut és egy könnyű gépfegyvert visz magával.

A Fiat-cég minden könnyű tankhoz egy gumikerekű könnyű teherautót épített, amelynek segítségével a front mögött a tankokat igen gyorsan ide-oda lehet szállítani.

Az olasz számítások szerint minden hadosztály, amely egy 2500 méteres frontszakaszon áll, 30 nehéz és 60 könnyű tankot fog használni. Már ez is mutatja, hogy az olaszok nem akarnak a tankok számárányában a franciák mögött maradni.

Az angol tank a világ leggyorsabb harci-kocsija.

Neve „Mark D.” és két motorjával 30 kilométeres sebességet ér el óránként. Ez természetesen csak úgy lehetséges, hogy a fősúlyt a sebességre és nem a páncélozásra helyezték. Egy európai háboruban az angol tankot nem sokra lehetne használni, de a „Mark D.” célja egészen más, nagy túntetések, zavargások esetén a rendőrséget segíti munkájában. Az angol tankok egész váltokozón vannak gépfegyverekkel és könnyű ágyúkkal felszerelve. Háboru esetén legfeljebb gyalogsági támadás támogatására, de semmiesetre sem kezdeményezésére lehetne használni. A tanknak nem jut nagy szerep Angliában, de a brit birodalom különben is tengeri flottájára bízta határai megvédését.

Igy kezdődik a jövő háboruja.

A hangárok körül néhány tiszt cigarettázik,

a legénység bent ül, mindenki az óráját nézi, a karórák foszfóreszkáló számai vibrálnak a sötétben, ha az első támadás éjjel van kitűzve, vagy számlapjai csillognak a napsugárban, ha a légi szörnyetegek nappal indulnak el első pusztító utjukra.

Most! A tiszték nagy ivben eldobják cigarettáikat, sipszó hallatszik, a legénység lomha gummikereken kigördíti a repülőgépeket a hangárokból. Pilótásik kerül a fejekre, a gépfegyvereket megvizsgálják, aztán a légszavak nekilendülnek, motorzugás, robajlanak a repülőterek, fülsiketítő láma van... A háboru pillanatában, mint felriasztott fürjcsapat, már fent cikázik a repülőterek fölött a légiflotta, Európában mindenütt robajlanak most a motorok, zúgnak a gépek... A légi támadás megkezdődött.

Néhány óra múltán a háborutviselő hatalmak légiflottái már megütköznek, néhány órával a háboru kezdete után már majdnem eldőlt a győzelem vagy vereség sorsa. Aki az első légi ütközetben győz, talán megnyerte a háborút, de mindenestre olyan előnyt szerez, amelyet az ellenfél csak igen nehezen tud behozni. Az első légi csatája győztesen megzavarhatja a csapatok felvonulását, szétrombolhatja a vasuti gócpontokat és ami a

legfontosabb, olyan pánikba ejti az ellenséges ország polgári lakosságát, hogy a háboru első óráiban már fenyeget a forradalom. Az uccákon riadt, remegő és felháborodott emberek lapulnak, minden pince, minden ház egy forradalmi fészék, mindenki gyűlöli ebben a pillanatban a háborút, hiszen

a város felett repülőgépek keringenek, bombák zuhannak le, gyárak robbannak fel, a város ég, a város robban, a város verrel, köztörmeléssel és gázzal teli.

Abba hagyni a háborút!... Fellázadni... Az életünkről van szó... Forradalom fenyeget!... Az első napokban, sőt az első órákban a légi támadásban győztes hatalom elpusztíthatja az ellenség hadianyaggyárait is... Talán az egész országot.

A légi háboru fontosságát már az elmúlt háboruban tapasztalhatta minden hatalom. Ez a tapasztalat vezetett ahhoz, hogy egyetlen fegyvernemet sem fejlesztették ki olyan szokatlan nagymértékben, mint a légiflottát... Még azok a hatalmak is, amelyek látszólag leszereltek, tulajdonképpen csak változtattak fegyverkezési politikájukon, ami pénzt elvontak más fegyvernemek-től, mind beleölték a légi haderő kifejlesztésébe.

Fegyverben a levegő!

Ha a légi háboruról beszélünk, nem kell kizárólag képzelőtehetségünkre támaszkodni. Csak össze kell gyűjteni néhány ugynevezett hideg és szürke számot. Csak körül kell nézni, hány repülőgép van Európában és Amerikában.

FRANCIAORSZÁG.

Kezdjük talán a világ legnagyobb katonai hatalmasságával, amint ez a fegyverkezésről írott könyvhöz illik is, Franciaországgal.

Franciaországban 1928. szeptemberében állították fel a légügyi minisztériumot, a minisztérium a légiflottát két részre osztotta, az egyik rész a szárazföldi hadsereghez, a másik rész a haditengerészethez tartozik. A légügyi minisztérium sokat kísérletezett azzal, hogy a légiflottát egy önálló egységgé fejlessze, de ez nem sikerült. Így csak technikailag áll a francia légiflotta a légügyi minisztérium fenhatósága alatt, katonailag és valószínűleg a szárazföldi hadseregben, mint a haditengerészetnél egy-egy főparancsnok alá tartozik, aki adott esetben átveszi a hatalmat.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy Franciaországban, a háboru klasszikus országában, a légügyi minisztérium mellékes jelentőségű szervezési kérdésekkel foglalkozik. Ez a minisztérium megalkotta a Fédération Nationale Aeronautique-t, ez a polgári repülők egyesülése. Ezeket a polgári repülőket államköltségen támogatják a repülőgépvásárlásban és ugyancsak államköltségen képezik ki őket. Az egyesülés szorosán együttműködik a Nemzeti Légifőiskolával, amely 1930. november 1-én kezdte meg működését. A főiskolán a sportrepülőket „vadász repülőkké” képezik ki, a kiképzést pedig a légiflotta egyik kitűnő magasrangu „tisztviselője” vezeti.

A kizárólag katonai feladataiban a légügyi minisztériumnak a légi haderő vezérkari főnöke az állandó tanácsadója. Az első tábornok, aki ezt a tisztelet viseli, Mouchard tábornok és vezérkari főnöke Estéval ellentengernagy.

Franciaország bevallott légi hadereje a következő:

A. A szárazföldi hadsereghez beosztott légi-haderő.

- A főtartalék repülőcsoportha. Vezérkar Páris.
- 11. Bombavető-brigád. Vezérkar Nancy.
- 11. Nappali bombavetőezred, Metz.
- Éjjeli bombavetőezred, Nancy.

- 12. Bombavető-brigád, Reims.
- 12. Nappali bombavetőezred, Reims.
- 22. Éjjeli bombavetőezred, Chartres.
- 1. Légihadosztály, vezérkar Metz.
- 2. Légibrigád, vezérkar, Diedenhofen.
- 2. Vadászvezred, Strassburg.
- 38. Közösleges repülőezred, Diedenhofen.
- 1. Légihajóezred, Epinal.
- 1. Légihajóezred, Metz.
- 5. Légibrigád, vezérkar, Dijon.
- 32. Repülőezred, Dijon.
- 33. Repülőezred (négy garnizonban.).
- 2. Légihadosztály, vezérkar Páris.
- 3. Légibrigád, Páris.
- 34. Repülőezred, Le Bourget.
- II., III. Légihajó ezredek.
- 3. Légihadosztály, vezérkar Toulouise.
- 1. Légibrigád, Toulouse.
- 3. Vadászvezred, Chateauroux.
- 31. Repülőezred, Toulouse.
- 36. Repülőezred, Pau.
- II., III. Légihajó ezredek.
- 4. Légibrigád, vezérkar, Lyon.
- 35. Repülőezred, Lyon.

B. Tengerészet.

Partvédelem: 11 raj.
Repülőgépanyahajók: 4 raj.

C. Gyarmatok.

- Légügyi parancsnokság, Algír.
- 1. Repülőezred, Husein Dey.
- 2. Repülőezred, La Senia.
- 3. Repülőezred, Setif.
- 4. Repülőezred, Kassar Said.
- Légügyi parancsnokság, Marokkó.
- 37. repülőezred.
- Légügyi parancsnokság, Sziria.
- 39. Repülőezred.
- Repülőcsoportha, Nyugat-Afrika.
- Repülőcsoportha, Tonking.
- Repülőcsoportha, Kokinkina.
- Repülőcsoportha, Madagaszkár.

Ez a hivatalosan bevallott francia légiflotta áll 3850 repülőgépből és 39.757 tónyi személyzetből.

(Folytatjuk.)

A szerkesztőért:
Dr. STAUBER JÁNOS
tel.

Vashordók 50—500 ltr. tartalommal, legelőnyö- Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad
sebben szerezhetők be

Rádió műsor

— Romániai időszámlás. —

PÉNTEK, JULIUS 20.

Bucuresti, 14: Hanglemezek, 14.45: Hanglemezek, 15.15: Hanglemezek 20: Rádiózenekar, 22.15: Kamarazene, 23: Énekhangverseny, 23.30: Cseilóhangverseny. Utána: Könnyű zene lemezek. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek, 10.45: Hírek. M: Felolvasások Közben: Hanglemezek, 13: Déli harangszó, 13.05: Patak Irma énekel, dírtói Csiby József zongorázik, 14.30: győri Parádi József és cigányzenekara, 16.30: A rádió diákféltőrája, 17: „A gyermek lelki egészsége”, 18: A Magyar Női Vonósnégyes, 19: Sportközlemények, 19.15: Munkásféltőra, 19.45: Hanglemezek, 20.30: „Az eskü”, Karinthy Frigyes felolvasása, 21: Paul Tibor klarinétózik zongorakísérettel, 21.35: Berkly Lili és Gózon Gyula vidám órája, 22.35: Hírek, időjárásjelentés, 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 24: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel — Bécs, 12: Lemezek, 13: Lemezek, 19.10: Énekhangverseny, 21.25: Zenekari és énekhangverseny, 24: Franceschi Enrico énekhangversenye, Utána: Táncczene — Belgrád, 12: Rádiózenekar, 12.20: Rádiózenekar, 12.59: Rádiózenekar, 14.10: Lemezek, 19.30: Szlovén dalok, 20.30: Lemezek, 23: Lemezek, Utána: Zene a Rátncski dóm étteremből. — Berlin, 7.20: Reggeli hangverseny, 13: Fuvószene, 14.35: Chopin-lemezek, 17: Rádiózenekar, 19.30: Pritzner: Fis-moll szonáta, cseilóra és zongorára, 23.50: Operalemezek. — Königsberg, 14.05: Lemezek, 17: Gyermekdalok, 17.30: Hangverseny, 19.40: Hangjáték, 20.15: Népdalok, 20.45: Berlin, 21.15: Deutschlandsender, 22: Esti hangverseny, 23.30: Táncczene, — Leipzig, 14.10: Operaáriák, Hanglemezek (Kamarazene), 22: A törött korsó, Heindich Kleist vigjátéka, 23.50: Osztrák zeneszerzők. — Milano, 13.30: Lemezek, 14.15: Kamarazene, 18.10: Lídia Orsini szopránhangversenye, 20.30: Könnyű zene, 21.45: Szimfonikus hangverseny, 23: Táncczene. — Pozsony, 13.25: Magyar hírek, 13.15: Lemezek, 13.30: Déli zenekari hangverseny, 14.40: Német és magyar hírek, 19.15: Magyar adás, 20.25: Zongorahangverseny, 21.10: Fuvószene, 23.45: Magyar hírek — Róma, 13.30: Lemezek, 14.05: Kamarazene, 18.10: Hangverseny, 21.10: Lemezek, 21.45: A Tébei asszony, Operett, irta Lombardo. — Varsó, 13.10: Szalonzene, 14.05: Operaáriák (lemezek), 17: Könnyű zene és dalok, 18.30: Zenekari hangverseny, 19.15: Énekhangverseny, 19.30: Népies zene, 20.15: Szalonzene, 21.22: Szimfonikus hangversenye, 23.20: Táncczene.

SZOMBAT, JULIUS 21.

Bucuresti, 14: Hanglemezek, 14.45: Hanglemezek, 15.40: Könnyű zene hanglemezek, 20.05: Táncczene, 21.45: Hanglemezek, 22: Előadás, 22.15: Rádiózenekar, 23.20: Táncczene, Utána: Zene közvetítése a Continental-étteremből. — Budapest I, 7.45: Torna, Utána: Hanglemezek, 11: Felolvasások, Közben: Hanglemezek, 12.15: Közvetítés Kecskemétről, 13.25: Állástalan Ze-

nészek Szimfonikus Zenekara, 17: Ezeremester műhely, 18: Szűj Dénes tárogatózik, Kiséri Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara, 19: A Katona József emlékközpontjának ünnepsége, 19.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 21: A kecskeméti Katona József-színház előadása, „Bánk-bán”, 23.50: Hanglemezek. — Bécs, 13: Parasztnézene, 13.30: Zenekari hangverseny, 19.20: Könnyű zene, 20.40: Helyszíni közvetítés a „Gepatsch” gleccseréből, 21.35: Három egyfelvonásos, 23.50: Fuvószene, Utána: Lemezek. — Breslau, 6: Lemezek, 7.15: Reggeli dal és jelmondat, 7.25: Katonazene, 13: Déli hangverseny, 14.45: Szórakoztató zene, 17: Lemezek, 19.20: Kretschmer Erzsébet zongorázik, 20.30: Hanglémez szemle, 21.10: Weekend-zene, 23.45: Weekend-zene, Deutschlandsender, 6.45: Hamburg, 7.20: Königsberg, 13: Breslau, 14.05: Utazási előadás hanglemezek, 19.20: Lemezkabaré, 21.10: Európai népek táncai, Utána: München, — Leipzig, 13: Fuvószene, 17: A leipzig szimfonikusok, 19.20: Vidám csevegés, 20.10: Lipcsei diákénekkarok, 21.15: Az elvarázsolt kastély, Millöcker operettje 5 képben, Történi Bécsben 1878-ban. — Pozsony, 11.25: Magyar hírek, 14.30: Német és magyar hírek, 19.15: Magyar adás, 20.10: Dudatrió hangversenye, 21: Operettelőadás a stúdióból, Kostyál: Annachen című darabja, 23.15: Magyar hírek. — Radio-Paris, 21.30: Verdi Troubadour c. operájának közvetítése a Vichy-i kaszinóból. — Róma, 13.30: Lemezek, 14.05: Hangverseny, 18.10: Énekhangverseny zenekarral, 21.10: Lemezek.

KÖNYVEK

Ruth és a harmadik birodalom. Lili Körber könyve az első, amely művészi regény keretében összefoglalja a németországi eseményeket. Eppen ezért nem lehet „csak” riportregénynek minősíteni. Gompertz Ruth színésznő életét annyi elevenességgel tárja elénk, hogy Ruth törekény alakját sokáig, nagyon sokáig nem felejtiük el a regény olvasása után. És állásfoglalás ez a könyv. Bátor és nemes állásfoglalás mind azokban a kérdésekben, amelyekben Európa legnagyobb szellemi már kimondták ítéletüket. A fordítás nehéz és felelősségteljes munkáját Gergely Janka végezte. Kosmos-kiadás, méltó folytatása a többi Kosmos-könyveknek (Ehrenburg; Lasik. Roitschwantz. Ebermayer: Az ifjúság élni akar, Dos Passos: 42. szélességi fok) 350 oldal, fehér papíron, egészvászonkötésben 100 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.
 Emil Ludwig: Mussolini vallomása, Európa legizgatóbb, legszínesebb politikai alakjának nagyszerű képe, egyben korrajza. Illusztrált kiadás az Atheneum memoár-sorozatában, 57 lej mindenütt, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a sorozat jegyzékét.

A HAPAG nagyszerű északsarki utazások után a gyönyörű Skocia -- Norvégia -- Dánia Hapag-utazás

az „OCEANA” luxus hajóval.

Ezenkívül a nagyszerű Atlanti szigeti utazások:

Szeptember 9. az „OCEANA” luxushajóval 14.700.— Lei-től
 Október 9., a „MILWAUCHE”-vel 8.200.— Lei-től

Teljes üdülés és keilemes szórakozás. — Jelentkezés és prospektus:

Hamburg Amerika Linie S. A. R.

képviselő: 461

Künstler Utazási és Vizum-iroda Arad, Bulv. Reg. Maria 24.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** ::: szó 2 lei. :::
 Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

CAUT profesor-profesoară de pian. Oferte cu indicație onorariului sub „Inginer” la ziar Aradi Közlöny. 2889

FÜRESZGÉPET állandó bérvágása keres tűzfaltelen azonnaira. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2946

LAKÁS.

PAULISON a legszebb helyen nyaralóvilla kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2948

Lépcsőházi bejárattal, butorozott uccai szoba, 1—2 személy részére, esőleg teljes ellátással, azonnal kiadó. Bul. Carol 81., j. em., ajtó 4. 1491

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 2141

Garzon-lakás: 2 szoba és előszoba azonnaira kiadó. Ertekezés Plesz háztulajdonosnál, Földes-palota.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ARAD-CSANADI betétkönyv jutányosan készpénzért, vagy prima bekebelezésért eladó. Ajánlatokat Fenyves és Kormos ügyvédi irodába, Timişoara Str. Lónovici 5. kérünk. 2925

EGY hálószoba eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2943

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MODERN

fényezett díófa

háló- és ebédlő mélyen leszállított árban kapható.

BUTOR CSARNOK

Strada Brancovici, Földes-palota. 2942

Faágak, fehér és összecsapkható vaságyak, szekrények, mosdók, tükrök, mellfigurák, stb. eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Erett öszibarack csemege-fajok naponta friss, szedési, beszerezhető Szabó kertészeti Pancota. 2542

ALKALMI VÉTELEK! Komplettni szoba 14.000 lej, hálószobák 1600 lej, fehér konyha. Singer varrógépek, ebéd, 16 kredencek 1800, székek, fotelek, ebéd, 16 divány, márkás zongorák 6000-től, csillárok, gyári és perzsaszőnyegek, íróasztalok, dísztárgyak, ezüstök, fizetberendezések, schöberli fotel, kasszák, fali tükrök, ágybetétek, rögép 1800-tól, jégsekrények stb Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tismoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. fizet Bul Reg. Maria 13. Dácia mellett.

KÜLÖNFÉLFK.

Beraktározást nagyon olcsón vállal Comissio, Dacia kávéház mellett.

Szombaton Bucurestibe utazom. Mindentéle megbízást vagy elintézni való vállalk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN.

Feltűnő olcsón eladó házak!

Belváros aszfaltozott uccájában 7 lakásos ház 2 ezer lej havi jövedelemmel, 185 ezer; Piactér közelében masszív télelemletes 1x3, 2x1 szobás lakással, virágos udvarral, átvethető bankkölcsönrel, bekapcsolható városi vízzel 170 ezer; Belváros kellemes uccájában masszív magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral, nagy gyümölcsös-sel 320 ezer; Vasut táján emeletes új ház 17 lakással, vízvezetékkel, 10 ezer lej havi jövedelemmel, bankkölcsönrel terhelve 750 ezer; Belváros centrumában 12 lakásos bérház 350□-81 területtel, vízzel, Shoneval — telekértéken alul — 525 ezer lejort. — Kizárólagos megbízott: HAASZ-iroda Arad, Str. Eminescu 20—22. sz.

ÜZLETEK.

TARSAT KERESÉK évek óta fennálló jövedelmező vállalatához. (nő is lehet) Csak 80.000 lej tőke szükséges. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2944

NYOLC-TIZEZER LEJ kölcsönért magam kama o fiz tek. Biztos garanciát nyújtok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2945